

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 24.5.2006
KOM(2006) 236 endelig

2004/0153 (COD)

Ændret forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS AFGØRELSE

om et integreret handlingsprogram for livslang læring

**Tilpasning efter aftalen af 17. maj 2006 om de finansielle rammer
for perioden 2007-2013**

(forelagt af Kommissionen i henhold til EF-traktatens artikel 250, stk. 2)

DA

DA

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUND

- 1.1. Fremsendelse af Kommissionens forslag til Europa-Parlamentet og Rådet [KOM(2004) 474] i henhold til EF-traktatens artikel 175, stk.1: 15. juli 2004.

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse: 10. februar 2005 (CES0139/2005).

Udtalelse fra Regionsudvalget: 23. februar 2005 (CDR0258/2004).

Europa-Parlamentets lovgivningsmæssige beslutning (førstebehandling): 25. oktober 2005 (T6-0395/2005)

Delvis politisk enighed i Rådet: 15. november 2005 (14690/05).

2. FORMÅL MED KOMMISSIONENS FORSLAG

- 2.1 Formålet med forslaget er på grundlag af EF-traktatens artikel 149 og 150 at etablere et integreret program for livslang læring 2007-2013 for at erstatte de eksisterende Socrates- og Leonardo da Vinci-programmer, eLearning-programmet og relaterede programmer, som udløber ved udgangen af 2006.

- 2.2 Programmet for livslang læring kommer til at omfatte fire særprogrammer: Comenius til almene uddannelsesaktiviteter for skoler til og med gymnasieniveau, Erasmus til almene uddannelsesaktiviteter og erhvervsuddannelsesaktiviteter på videregående niveau, Leonardo da Vinci til alle andre aspekter af erhvervsuddannelse og Grundtvig til voksenuddannelse. Desuden omfatter forslaget et "tværgående" program bestående af fire nøgleaktiviteter med følgende formål: at dække de ovenfor beskrevne politikområder; særskilt at tilgodese sproglæring og ikt-relaterede aktiviteter, hvor disse falder uden for de specifikke programmer; at sikre mere omfattende formidlingsaktivitet; og et Jean Monnet-program for at støtte aktioner vedrørende europæisk integration og europæiske uddannelsesinstitutioner.

- 2.3 Forslaget tager højde for vigtige behov f.eks. for en modernisering og tilpasning af medlemsstaternes uddannelsessystemer, især set i lyset af Lissabon-målene, og det skaber en direkte europæisk merværdi for de borgere, der deltager i forslagets mobilitets- og samarbejdsaktiviteter.

3. BUDGET

- 3.1 Det oprindeligt foreslåede budget udgjorde 13,6 mia. EUR (12 mia. EUR i 2004-priser), hvilket ville have finansieret gennemførelsen af en række mål, som kunne maksimere fordelene ved det europæiske samarbejde på området, og indførelsen af en række nye aktiviteter, f.eks. mobilitetsstøtte til studerende fra EU, der deltager i fælles masters-programmer under Erasmus-Mundus. Efter den interinstitutionelle aftale om de finansielle rammer for 2007-2013 blev budgettet til programmerne

skåret ned til 6,97 mia. EUR (6,2 mia. EUR i 2004-priser). De kvantificerede mål, som er angivet i afgørelsen, er blevet ændret i overensstemmelse hermed.

- 3.2 De tilgængelige midler er utilstrækkelige til at muliggøre mange af de nye aktiviteter, som var medtaget i Kommissionens forslag, med undtagelse af mobilitet for elever på gymnasietrinet under Comenius-programmet, som ventes indført i relativt beskedent omfang i den nye programperiode, og assistentophold og mobilitetsaktioner for voksne studerende under Grundtvig-programmet. Som supplement til dette foreslår Kommissionen, at der desuden indføres den "Comenius-Regio"-ordning, som Europa-Parlamentet har foreslået, og som også er en forholdsvis beskedent aktion rettet mod at styrke det grænseoverskridende samarbejde mellem lærere i grænseregioner. Kommissionen har imidlertid fastholdt henvisningerne i programafgørelsen til alle de oprindeligt foreslåede nye aktiviteter, skønt der på nuværende tidspunkt ikke er tildelt budget hertil, for at bevare muligheden for at indføre dem før 2013, såfremt midlerne bliver tilgængelige enten gennem en omfordeling af det eksisterende programbudget eller efter en revidering af de overordnede finansielle rammer.
- 3.3 Det har også været nødvendigt at ændre de mindste tildelinger til hvert af de fire sektorprogrammer, som er angivet i punkt B.10 i bilaget til afgørelsen, for at afspejle budgetnedskæringen.

4. OVERSIGT OVER ÆNDRINGER

4.1. Europa-Parlamentets ændringsforslag

- 4.1.1 42 af de 71 ændringsforslag, som Europa-Parlamentet vedtog ved førstebehandlingen, er enten fuldt ud eller i det væsentligste indarbejdet i dette ændrede forslag. Langt de fleste af disse ændringsforslag forbedrer teksten til afgørelsesudkastet ved at inkorporere referencer til relevante politikker eller processer.
- 4.1.2 Følgende accepterede ændringsforslag medfører mere vidtgående ændringer, som direkte vedrører programmets indhold eller gennemførelse:

Ændringsforslag 47 og 48: omhandler de nye "Comenius-Regio-partnerskaber.

Ændringsforslag 64: tilføjer Det Europæiske Agentur for Udvikling af Undervisning af Personer med Særlige Behov til listen over institutioner, som modtager driftsstøtte. Dette agentur opfylder de kriterier, som Kommissionen har vedtaget med hensyn til listens sammensætning: institutioner inden for programmets område, som forvaltes og/eller finansieres af flere medlemsstater.

Ændringsforslag 67, 68, 69 og 71: Disse er identiske med de ændringer, som Rådet foreslog i forbindelse med sin delvise politiske enighed, og betyder, at finansforordningen kan fortolkes på en sådan måde, at der åbnes for enklere og mere fleksible ordninger for gennemførelse af programmerne, end det er muligt med den

eksisterende generation af fællesskabsprogrammer især i forhold til Kommissionens oprindelige forslag¹.

4.2. Rådets ændringsforslag

4.2.1 Kommissionens ændrede forslag følger teksten fra Rådets delvise politiske enighed med undtagelse af:

(1) Betragtning 23, 24 og 25 og artikel 14, artikel 17, stk. 2, litra a) og b), artikel 19, artikel 21, stk. 2, litra a) og b), artikel 23, artikel 25, stk. 2, litra a) og b), artikel 27, artikel 29, stk. 2, litra a), og b), artikel 31, artikel 37 og bilagets punkt B.10. Disse bestemmelser henviser direkte eller indirekte til programmets budgetramme og holdes ude af Rådets tekst, indtil der er opnået enighed om de finansielle rammer for EU-budgettet.

(2) Europa-Parlamentets ændringsforslag 47, 48 og 64, som Kommissionen har accepteret, og som omhandler Comenius-Regio-partnerskaber og Agenturet for Udvikling af Undervisning af Personer med Særlige Behov.

4.2.2. Kommissionens forslag indeholder to markante ændringsforslag fra Rådets tekst:

(1) I Artikel 9 genindsættes passagen om samråd med programudvalget om individuelle udvælgelsesafgørelser ved projekter og netværk, hvor det foreslåede tilskud overstiger 1 mio. EUR, og i forbindelse med det tværgående programs nøgleaktivitet "udvikling af politikker"; og

(2) den decentraliserede projektilgang for pilotprojekter under Leonardo da Vinci udvides til at omfatte Comenius, Erasmus og Grundtvig i artikel 18, litra c), 22, litra b), og 30, stk. 1, litra c).

4.2.3 I overensstemmelse med Rådets tekst erstattes i Kommissionens ændrede forslag udtrykket "integreret program" med "program for livslang læring" overalt, ligesom udtrykket "særprogrammer" erstattes med "underprogrammer" for at referere til programelementerne i programmet for livslang læring. Som i Rådets tekst foretages også en række strukturelle ændringer, som giver afgørelsen en klarere udformning:

(1) den tidligere artikel 3 "Definitioner" (ny artikel 2) flyttes, således at den kommer før den tidligere artikel 2 "Særprogrammer" (nu artikel 3 "Underprogrammer")

(2) de særlige målsætninger for hvert underprogram flyttes fra den tidligere artikel 2 til de respektive artikler om målsætningerne for hvert underprogram, hvor de placeres før de operationelle målsætninger

(3) artikel 9 omfatter gennemførelsesforanstaltninger for hele programmet og dets underprogrammer, idet materiale, der tidligere var at finde i supplerende artikler om "gennemførelsesforanstaltninger", placeres under hvert underprogram, hvorfor disse supplerende artikler fjernes

---

¹ KOM(2004) 474, afsnit 2.3.

(4) Den tidligere artikel 13 "Fælles aktioner" er blevet slettet og erstattet af en specifik reference i den nye artikel 13 til komplementaritet med relevante fællesskabspolitikker.

4.3. Kommissionens ændringsforslag

4.3.1 Betragtning 19 er ny og omhandler et nyt og langt enklere system til støtte af de nationale kontorers driftsomkostninger gennem finansiering ved faste beløb, som indgår i aftalen om fordeling af de decentraliserede midler, i stedet for en række separate aftaler om driftsstøtte.

4.3.2 Et system med fuldt decentraliseret projektförvaltning i de fire sektorale underprogrammer, som angivet i Rådets tekst, ville kræve en budgetstigning på mindst 500 mio. EUR, fordi det ville være nødvendigt at tildele hver medlemsstat så mange budgetmidler, at det blev umagen værd at gennemføre en indkaldelse og efterfølgende udvælgelse af forslag – dvs. de ville have brug for tilstrækkelige midler til i sidste ende at kunne finansiere et rimeligt antal projekter. På grund af den omfattende budgetnedskæring er finansieringsmidler i den størrelsesorden kun tilgængelige i Leonardo, og derfor er det uundgåeligt, at projektförvaltningstilgangen må ændres. Følgelig har Kommissionen revideret "procedure 2 for nationale kontorer", som er angivet i bilagets punkt A.1.2, hvorved ansøgnings- og udvælgelsesprocessen administreres centralt med inddragelse af medlemsstatsekspertter på kvalitetsvurderingsstadiet, og midlerne overdrages så til de nationale kontorer for de udvalgte projektkoordinatorer, som administrerer resten af processen.

4.3.3 Kommissionen har indföjet et nyt punkt B.5. i bilaget, som åbner for partnerskabsstøtteaftaler, som kan udvælges og finansieres i en periode på fire år efter en forenklet fornyelsesprocedure.

5. ÆNDRET FORSLAG

5.1 I overensstemmelse med EF-traktatens artikel 250, stk. 2, ændrer Kommissionen sit forslag som anført nedenfor.

Forslag ~~Ændret forslag~~ til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS AFGØRELSE

om etablering af et integreret handlingsprogram inden for livslang læring

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 149, stk. 4, og 150, stk. 4,

under henvisning til forslag fra Kommissionen²,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg³, og

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget⁴,

efter proceduren i EF-traktatens artikel 251⁵, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Ved Rådets afgørelse nr. 382/1999/EF⁶ blev anden fase af EF-handlingsprogrammet for erhvervsuddannelse "Leonardo da Vinci" iværksat.
- (2) Ved Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 253/2000/EF⁷ blev anden fase af EF-handlingsprogrammet for almen uddannelse Socrates iværksat.
- (3) Ved Rådets og Europa-Parlamentets afgørelse nr. 2318/2003/EF⁸ blev der iværksat et flerårigt program (2004-2006) for effektiv integrering af informations- og kommunikationsteknologi (ikt) i uddannelses- og erhvervsuddannelsessystemerne i Europa ("eLearning-programmet").
- (4) Ved Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 791/2004/EF⁹ blev der iværksat et EF-handlingsprogram til fremme af organer, der er aktive på europæisk plan på uddannelsesområdet og støtte til enkeltforanstaltninger på uddannelsesområdet.

---

² EUT C ... af ..., s. .

³ EUT C **221 af 8.9.2005, s. 134.**

⁴ EUT C **164 af 5.7.2005, s. 59.**

⁵ EUT C ... af ..., s. .

⁶ EFT L 146 af 11.6.1999, s. 33. Senest ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1882/2003 (EUT L 284 af 31.10.2003, s. 1).

⁷ EFT L 28 af 3.2.2000, s. 1. Senest ændret ved afgørelse nr. 786/2004/EF (EUT L 138 af 30.4.2004, s. 7).

⁸ EUT L 345 af 31.12.2003, s. 9.

⁹ EUT L 138 af 30.4.2004, s. 31.

- (5) Ved Europa-Parlamentets og Rådets beslutning **nr. 2241/2004/EF**¹⁰ blev der indført en samlet ramme for større gennemsigtighed i kvalifikationer og kompetencer (Europass).
- (6) Ved Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 2317/2003/EF¹¹ blev der iværksat et program, som skal øge kvaliteten af de videregående uddannelser og fremme den mellemfolkelige forståelse gennem samarbejde med tredjelande (Erasmus Mundus) (2004-2008).**
- (67) Med Bologna-erklæringen, som blev undertegnet af undervisningsministrene fra 29 europæiske lande den 19. juni 1999, blev der iværksat en mellemstatslig proces med henblik på at skabe et europæisk område for videregående uddannelse inden 2010, hvilket forudsætter støtte på fællesskabsplan.
- (78) På Det Europæiske Råds særlige møde i Lissabon den 23.-24. marts 2000 blev der fastsat et strategisk mål for EU om at blive den mest konkurrencedygtige og dynamiske videnbaserede økonomi i verden, en økonomi, der kan skabe en holdbar økonomisk vækst med flere og bedre job og større social samhørighed, og Rådet (uddannelse) blev opfordret til at iværksætte en generel refleksion over uddannelsessystemernes konkrete fremtidige mål ved at fokusere på fælles problemer og prioriteringer, samtidig med at de nationale forskelligheder respekteres.
- (9) Et avanceret vidensamfund er nøglen til større vækst og beskæftigelse. Almen og erhvervsfaglig uddannelse er væsentlige prioriteringer for Den Europæiske Union med henblik på at kunne opfylde Lissabon-målene.**
- (810) Den 12. februar 2001 vedtog Rådet en rapport om uddannelsessystemernes konkrete fremtidige mål. Efterfølgende vedtog det den 14. juni 2002 et detaljeret arbejdsprogram for opfølgningen på disse mål, hvori der blev stillet krav om støtte på fællesskabsplan.
- (911) På Det Europæiske Råds møde i Göteborg den 15.-16. juni 2001 blev der aftalt en strategi for bæredygtig udvikling og tilføjet en miljømæssig dimension til Lissabonprocessen for beskæftigelse, økonomisk reform og social samhørighed.
- (+12) På Det Europæiske Råds møde i Barcelona den 15.-16. marts 2002 blev det vedtaget som mål, at uddannelsessystemerne i Europa skal være en kvalitetsreference på verdensplan inden 2010, og der blev opfordret til at fastsætte foranstaltninger, der skal fremme grundlæggende færdigheder, bl.a. ved meget tidligt at undervise børn i mindst to fremmedsprog.
- (+13) I Kommissionens meddelelse¹² og Rådets resolution om livslang læring¹³ bekræftes det, at livslang læring bør forbedres gennem aktioner og politikker, der er udviklet inden for rammerne af EF-programmer på området.

---

¹⁰ EUT L 390 af 31.12.2004, s. 6.

¹¹ EUT L 345 af 31.12.2003, s. 1.

¹² KOM(2001) 678 endelig.

¹³ EUT C 163 af 9.7.2002, s. 1.

~~(14)~~ Med Rådets resolution af 19. december 2002 blev der iværksat en proces om fremme af styrket europæisk samarbejde om erhvervsuddannelse¹⁴, som gør støtte på fællesskabsplan påkrævet. Gennem Københavns-erklæringen, der blev vedtaget af undervisningsministrene fra 31 europæiske lande den 30. november 2002, blev arbejdsmarkedets parter og kandidatlandene inddraget i denne proces.

~~(15)~~ I Kommissionens meddelelse om en aktionsplan vedrørende kvalifikationer og mobilitet¹⁵ blev behovet for en fortsat indsats på europæisk plan for at forbedre anerkendelsen af uddannelseskvalifikationer understreget.

~~(16)~~ Kommissionens meddelelse om handlingsplanen for fremme af sprogindlæring og sproglig mangfoldighed¹⁶ indeholder forslag til foranstaltninger, der skal træffes på europæisk plan i perioden 2004-2006, og som kræver opfølgende foranstaltninger.

(17) Fremme af undervisning i og forståelse af sprog og sproglig mangfoldighed, herunder Fællesskabets officielle sprog, dets regionale sprog og mindretalssprog, bør prioriteres højt inden for Fællesskabets indsats på uddannelsesområdet. Denne indsats er særlig vigtig i medlemsstaternes grænseregioner i forbindelse med de sprog, der benyttes i naboregioner i andre medlemsstater.

~~(18)~~ Midtvejsevalueringerne af de igangværende Socrates- og Leonardo da Vinci-programmer og den offentlige høring om de fremtidige fællesskabsaktiviteter på uddannelsesområdet viste, at der er et stort og i nogle henseender voksende behov for fortsatte samarbejds- og mobilitetsaktiviteter på europæisk plan på disse områder. Desuden fremhævedes betydningen af, at der skabes tættere forbindelser mellem fællesskabsprogrammerne og den politiske udvikling på uddannelsesområdet, og der blev udtrykt ønske om, at fællesskabsindsatsen struktureres, således at den er bedre i tråd med det livslange læringsbegreb. Endelig blev der opfordret til en enklere, mere brugervenlig og fleksibel tilgang til gennemførelse af en sådan indsats.

(19) I overensstemmelse med princippet om sund finansiel forvaltning kan programmets gennemførelse forenkles ved at anvende finansiering med faste beløb enten i forbindelse med den støtte, der tildeles til programdeltagerne, eller fællesskabsstøtten til de strukturer, der er etableret på nationalt plan til administration af programmet.

~~(20)~~ Der vil kunne høstes betydelige fordele ved at integrere fællesskabsstøtten til tværnationalt samarbejde og mobilitet på uddannelses- og erhvervsuddannelsesområdet i et samlet program, som vil gøre det muligt at opnå en synergieffekt mellem de forskellige indsatsområder, give yderligere kapacitet til at støtte udviklingen inden for livslang læring og mere sammenhængende tilpassede og effektive administrationsmetoder. **Et samlet program vil endvidere tilskynde til et bedre samarbejde mellem de forskellige uddannelses- og erhvervsuddannelsesniveauer.**

~~(21)~~ Derfor bør der etableres et integreret program **for livslang læring** med henblik på gennem livslang læring at bidrage til Den Europæiske Unions udvikling som et

---

¹⁴ EUT C 13 af 18.1.2003, s. 2.

¹⁵ KOM(2002) 72.

¹⁶ KOM(2003) 449 endelig.

avanceret vidensamfund med en bæredygtig økonomisk udvikling, flere og bedre job og øget social samhørighed.

(1822) På grund af de særlige kendetegn ved de enkelte undervisningssektorer (grundskoleuddannelse, videregående uddannelse, erhvervsuddannelse og voksenundervisning) og det deraf følgende behov for, at fællesskabsindsatsen baseres på målsætninger, indsatsformer og organisationsmæssige strukturer, som er særligt tilpasset til disse sektorer, vil det være hensigtsmæssigt at opretholde individuelle programmer inden for rammerne af det integrerede programmet for livslang læring, som er rettet mod hver af disse fire sektorer, samtidig med at sammenhængen og fællestrækkene mellem dem optimeres.

(1923) I meddelelsen "Fremtiden skaber vi i fællesskab - Politikudfordringer og budgetmidler i det udvidede EU 2007-2013"¹⁷ fastsatte Kommissionen en række kvantificerede mål, som skal nås gennem den nye generation af EF-uddannelsesprogrammer, hvilket stiller krav om en betydelig stigning i mobilitets- og partnerskabsaktionerne.

(2024) Set i lyset af den påviste gavnlige effekt, som tværnational mobilitet har for den enkelte og for uddannelsessystemerne, den store udækkede efterspørgsel efter mobilitet inden for alle sektorer samt den betydning, som denne aktivitet tillægges i forbindelse med Lissabon-målene, er det nødvendigt, at støtten til tværnational mobilitet inden for de fire sektorale underprogrammer øges væsentligt.

(25) Det gennemsnitlige individuelle mobilitetstilskud på ca. 150 EUR pr. måned, der tildeles under Erasmus-programmet, er ikke blevet forhøjet siden 1993. I faste priser svarer dette til en nedskæring i tilskuddet på 25 %, hvilket er en stadig større hindring for de dårligst stillede studerendes deltagelse i Erasmus-programmet. For bedre at kunne dække de faktiske ekstraudgifter for studerende på udlandsophold bør det gennemsnitlige mobilitetstilskud fastholdes på 200 EUR pr. måned i faste priser i programperioden.

(26) Der bør træffes foranstaltninger til at dække mobilitetsbehov, som hidtil ikke er blevet dækket af fællesskabsprogrammer, hos skoleelever på gymnasieniveau ved at indføre en ny type mobilitetsaktion i Comenius-programmet. Mobilitetsmulighederne for individuelle lærere bør også udnyttes bedre med henblik på at udvikle et langsigtet samarbejde mellem skoler i naboregioner.

(27) Små og mellemstore virksomheder spiller en vigtig rolle i den europæiske økonomi. Hidtil har disse virksomheders deltagelse i Leonardo-programmet været begrænset. Der bør tages skridt til at gøre Fællesskabets aktioner mere attraktive for sådanne virksomheder, særligt ved at sikre, at lærlinge har bedre muligheder for mobilitet. Der bør træffes passende foranstaltninger, svarende til dem, der findes under Erasmus, til anerkendelse af resultaterne af en sådan mobilitet.

(28) Set i lyset af de særlige uddannelsesmæssige udfordringer, som børn af omreisende og mobile arbejdstagere i Europa står over for, bør de muligheder,

---

¹⁷ KOM(2004) 101 endelig, s. 13-14.

der er til rådighed under Comenius-programmet, udnyttes fuldt ud til at støtte transnationale aktiviteter, der er rettet mod deres behov.

(29) Øget mobilitet i hele Europa skal ledsages af konstant højere standarder.

- (2130) For at reagere på det øgede behov for europæiske støtteaktiviteter, som er udformet til at opfylde disse politiske målsætninger, for at sikre et middel til at støtte sproglige aktiviteter og ikt-aktiviteter på tværs af sektorerne og for at styrke udbredelsen og udnyttelsen af programmets resultater, er det hensigtsmæssigt at supplere de fire sektorale **under**programmer med et tværgående program.
- (2231) For at reagere på det stigende behov for viden og dialog om den europæiske integrationsproces og dennes udvikling er det nødvendigt at stimulere en forbilledlig undervisning og forskning samt refleksion på området ved at støtte videregående uddannelsesinstitutioner, som specialiserer sig i den europæiske integrationsproces, europæiske organisationer på uddannelsesområdet og Jean Monnet-aktionen.
- (2332) Det er nødvendigt at sikre tilstrækkelig fleksibilitet i udformningen af programmet, således at der kan foretages hensigtsmæssige justeringer i aktionerne under ~~det integrerede~~ **programmet for livslang læring** i overensstemmelse med de skiftende behov i perioden 2007-2013 og at undgå de tidligere Socrates- og Leonardo da Vinci-fasers u hensigtsmæssigt detaljerede bestemmelser.
- (2433) Fællesskabet skal i alle sine aktiviteter fjerne uligheder og fremme ligestillingen mellem mænd og kvinder, jf. EF-traktatens artikel 3.
- (2534) I EF-traktatens artikel 151 hedder det, at Fællesskabet skal tage hensyn til de kulturelle aspekter i sin indsats i henhold til de andre bestemmelser i EF-traktaten, navnlig med henblik på at respektere og fremme sine kulturers mangfoldighed. **Opmærksomheden skal især rettes mod synergien mellem kultur, uddannelse og erhvervsuddannelse. Den interkulturelle dialog bør ligeledes fremmes.**
- (2635) Der er behov for at skabe aktive samfundsborgere **og respekt for menneskerettigheder og demokrati** og for at intensivere bekæmpelsen af de forskellige former for udstødelse, herunder racisme og fremmedhad.
- (2736) ~~Der bør gøres en aktiv indsats for at imødekomme handicappedes særlige læringsbehov.~~ **Der er behov for at øge adgangen for personer fra dårligt stillede grupper og for at gøre en aktiv indsats for at imødekomme handicappedes særlige læringsbehov i gennemførelsen af alle programmets dele, herunder ved at tildele højere tilskud, som afspejler handicappede deltageres ekstraudgifter, og foranstaltninger til læring og brug af tegnsprog og braille.**
- (37) **Der bør tages hensyn til det, der er blevet opnået i det europæiske år for uddannelse gennem idræt 2004, og til de potentielle uddannelsesmæssige fordele ved samarbejde mellem uddannelses- og sportsinstitutioner, som idrætsåret påviste.**
- (2838) De lande, som er kandidater til EU-medlemskab, samt de EFTA-lande, som er medlem af EØS, kan deltage i EF-programmer i henhold til aftaler, der indgås mellem Fællesskabet og disse lande.

- (2939) Det Europæiske Råd i Thessaloniki den 19. og 20. juni 2003 godkendte Rådets konklusioner af 16. juni om Vestbalkan, herunder tillægget "Thessaloniki-dagsordenen for Vestbalkan" om vejen mod europæisk integration. Ifølge denne dagsorden bør lande, der deltager i stabiliserings- og associeringsprocessen, kunne deltage i EF-programmerne på grundlag af rammeaftaler, som indgås mellem Fællesskabet og disse lande.
- (3040) Det Europæiske Fællesskab og Det Schweiziske Forbund har erklæret, at de agter at indlede forhandlinger om indgåelse af aftaler på områder af fælles interesse som f.eks. Fællesskabets uddannelses- og ungdomsprogrammer.
- (3141) Kommissionen og medlemsstaterne bør samarbejde om at sikre løbende tilsyn med og evaluering af ~~det integrerede~~ programmet for livslang læring med henblik på ændringer af bl.a. prioriteringen for gennemførelsen af foranstaltningerne.. Evalueringen bør omfatte en ekstern evaluering foretaget af uafhængige og upartiske instanser.
- (3242) I Europa-Parlamentets beslutning 2000/2315 (INI) om gennemførelse af Socrates-programmet¹⁸ blev der gjort opmærksom på, at de administrative procedurer for støtteansøgere i programmets anden fase er uforholdsmæssigt belastende.
- (3343) Rådets forordning (EF, Euratom), nr. 1605/2002 af 25. juni 2002 om finansforordningen vedrørende De Europæiske Fællesskabers almindelige budget¹⁹ og Kommissionens forordning (EF, Euratom) nr. 2342/2002 af 23. december 2002 om gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002²⁰, som sikrer Fællesskabets finansielle interesser, finder anvendelse under hensyntagen til: principperne om enkelthed og konsekvens i valget af budgetinstrumenter; begrænsningen af de tilfælde, hvor Kommissionen fortsat skal være direkte ansvarlig for programmernes gennemførelse og forvaltning; kravet om, at der skal være et rimeligt forhold mellem ressourcernes størrelse og den administrative byrde, der er forbundet med anvendelsen heraf.
- (44) En gennemgribende administrativ forenkling af ansøgningsproceduren er væsentlig for en vellykket gennemførelse af programmet. De forvaltnings- og regnskabsmæssige forpligtelser bør stå i et rimeligt forhold til størrelsen af den finansielle støtte.**
- (3445) Der bør desuden træffes passende foranstaltninger til at forebygge uregelmæssigheder og svig, og der bør tages skridt til at geninddrive midler, som er tabt, forkert udbetalt eller ukorrekt anvendt.
- (46) Det er hensigtsmæssigt at sikre en korrekt afslutning af programmet især med hensyn til fortsættelsen af de flerårige forvaltningsordninger, som f.eks. finansiering af teknisk og administrativ bistand. Fra 1. januar 2014 vil den tekniske og administrative bistand om nødvendigt sikre forvaltningen af aktioner, som endnu ikke er afsluttet ved udgangen af 2013, herunder overvågnings- og revisionsaktioner.**

---

¹⁸ EFT C 293E af 28.2.2002, s. 103.

¹⁹ EFT L 248 af 16.9.2002, s. 1.

²⁰ EFT L 357 af 31.12.2002, s. 1.

- (3547) Da formålene med den foreslåede foranstaltning i forbindelse med det europæiske samarbejdes bidrag til uddannelse af høj kvalitet ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes af medlemsstaterne på grund af behovet for multilaterale partnerskaber, tværnational mobilitet samt udvekslinger af oplysninger mellem medlemslandene og derfor bedre kan opfyldes af Fællesskabet som følge af den tværnationale dimension i Fællesskabets foranstaltninger og aktioner, kan Det Europæiske Fællesskab i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet i EF-traktatens artikel 5 vedtage aktioner. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går afgørelsen ikke ud over, hvad der er nødvendigt for at nå disse mål.
- (3648) I denne afgørelse fastlægges der for programmets samlede varighed ~~en finansieringsramme,~~ **et budget**, der skal udgøre det primære referencegrundlag for budgetmyndigheden, som omhandlet i artikel 3337 i den ~~interinstitutionelle aftale af 6. maj 1999~~ **interinstitutionelle aftale af 17. maj 2006** mellem Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen om budgetdisciplin og ~~forbedring~~ **sund finansiel forvaltning af-budgetproceduren**²¹.
- (3749) De nødvendige foranstaltninger til gennemførelse af denne afgørelse bør vedtages i overensstemmelse med Rådets afgørelse 1999/468/EF af 28. juni 1999 om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen²² -

---

²¹ EFT C 172 af 18.6.1999, s. 1 EUT C ... af...s.

²² EFT L184 af 17.7.1999, s. 23.

TRUFFET FØLGENDE AFGØRELSE:

AFSNIT I

ALMINDELIGE BESTEMMELSER

Kapitel I

~~Det integrerede program~~ Programmet for livslang læring

Artikel 1

Etablering af ~~det integrerede program~~ programmet for livslang læring

1. I denne afgørelse etableres et integreret program for Fællesskabets indsats på området for livslang læring, i det følgende benævnt "~~det integrerede program~~ met for livslang læring".
2. Det overordnede mål med ~~det integrerede program~~ met for livslang læring er gennem livslang læring at bidrage til at udvikle Fællesskabet til et vidensamfund med en bæredygtig økonomisk udvikling, flere og bedre job og større social samhørighed, samtidig med at der sikres en god beskyttelse af miljøet af hensyn til de kommende generationer. Det er især hensigten at fremme vekselvirkningerne, samarbejdet og mobiliteten mellem uddannelsessystemerne i Fællesskabet, således at de bliver en kvalitetsreference på verdensplan.
3. De specifikke målsætninger for ~~det integrerede program~~ met for livslang læring er:
  - (a) at bidrage til udviklingen af livslang læring af høj kvalitet og at fremme en høj kvalitetsstandard, innovation og en europæisk dimension i systemer og praksis på området
  - (b) at støtte realiseringen af et europæisk område for livslang læring
  - (c) at bidrage til at skabe bedre muligheder for livslang læring i medlemsstaterne og gøre dem mere attraktive og tilgængelige
  - (d) at styrke livslang lærings bidrag til ~~personlig udvikling,~~ social samhørighed, aktivt medborgerskab, interkulturel dialog, ligestilling mellem kønnene og ~~deltagelse af personer med særlige behov~~ personlig udvikling
  - (e) at bidrage til at fremme kreativiteten, konkurrenceevnen, beskæftigelsesegnetheden og en øget iværksætterånd

- (f) at bidrage til, at personer i alle aldre i højere grad deltager i livslang læring, **også personer med særlige behov og personer fra dårligt stillede grupper, uanset socioøkonomisk baggrund**
  - (g) at fremme sprogindlæring og sproglig mangfoldighed
  - (h) **at støtte udviklingen af ikt-baseret nyskabende indhold, tjenester, pædagogik og praksis for livslang læring**
  - (i) at styrke livslang lærings rolle, når det drejer sig om at skabe en bevidsthed om et europæisk medborgerskab, **baseret på forståelse af og respekt for menneskerettigheder og demokrati,** og opfordre til tolerance og respekt for andre folkeslag og andre kulturer
  - (j) at fremme samarbejdet om kvalitetssikring inden for alle uddannelsesområdets sektorer i Europa
  - (k) at udnytte **tilskynde til den bedste anvendelse af** resultater, innovative produkter og processer samt til udveksling af god praksis på de områder, der er omfattet af ~~det integrerede~~ **programmet for livslang læring, for at forbedre uddannelsernes kvalitet.**
4. I overensstemmelse med de administrative bestemmelser, der er fastlagt i bilaget, skal ~~det integrerede~~ **programmet for livslang læring** støtte og supplere de aktioner, der iværksættes af medlemsstaterne, **samtidig med at deres ansvar for uddannelsessystemernes indhold og deres kulturelle og sproglige mangfoldighed respekteres fuldt ud.**
5. Som angivet i artikel ~~23~~ skal målene for ~~det integrerede~~ **programmet for livslang læring** nås ved gennemførelse af fire sektorprogrammer, et tværgående program og Jean Monnet-programmet, som i det følgende kollektivt benævnes "**særfunder**programmerne".
6. Denne afgørelse skal gennemføres i perioden fra 1. januar 2007 til 31. december 2013. Dog kan forberedende foranstaltninger, herunder Kommissionens afgørelser jf. artikel 9, gennemføres fra denne afgørelses ikrafttrædelsesdato.
- ~~7. Bestemmelserne i denne afgørelse gælder også for særprogrammerne, for hvilke der desuden gælder særlige bestemmelser.~~

Artikel 32

Definitioner

I denne afgørelse forstås ved:

1. "Førskole": organiseret uddannelsesmæssig aktivitet, som iværksættes, inden den obligatoriske skoleuddannelse begynder.
2. "Elev": en person, der er indskrevet som uddannelsesmodtager i en skole.

3. "Skole": alle former for institutioner, der udbyder almen uddannelse (fra ~~børnehaveklasse og lignende~~ førskoleniveau til folkeskole- og gymnasieniveau), erhvervmæssig eller teknisk uddannelse, og undtagelsesvis - i forbindelse med foranstaltninger til fremme af sprogindlæring - institutioner, der ikke er skoler, men som udbyder lærlingeuddannelse.
4. "Lærere/undervisere": personer, som i kraft af deres arbejde deltager direkte i uddannelsesprocessen i medlemsstaterne.
5. **"Erhvervs lærere": personer, som i kraft af deres arbejde deltager direkte i erhvervsuddannelsesprocessen i medlemsstaterne.**
- ~~56.~~ "Studerende": personer, der er indskrevet på en højere læreanstalt, uanset studieområde, med henblik på at følge en videregående uddannelse, der fører til erhvervelse af en **anerkendt** grad eksamensbevis eller andre anerkendte kvalifikationer på videregående niveau til og med ph.d.-niveau.
- 7. "Praktikant": en person, der følger en erhvervsuddannelse, enten ved en uddannelsesinstitution, en uddannelsesorganisation eller på en arbejdsplads.**
- 8. "Voksen studerende": en studerende, der deltager i voksenuddannelse.**
- 9. "Personer på arbejdsmarkedet": arbejdstagere, selvstændige eller personer, der står til rådighed for arbejdsmarkedet.**
- ~~610.~~ "Højere læreanstalt":
- (a) alle former for højere læreanstalter i overensstemmelse med national lovgivning eller praksis, der tilbyder ~~kvalifikationer eller udsteder eksamensbeviser på dette niveau~~ **anerkendte grader eller andre anerkendte kvalifikationer på videregående niveau**, uanset hvorledes disse institutioner benævnes i medlemsstaterne
- (b) enhver institution, ~~som tilbyder højere erhvervsuddannelse på niveau 5 eller 6 efter den internationale standardklassifikation for skolevæsenet (ISCED) i~~ **overensstemmelse med national lovgivning eller praksis, der tilbyder erhvervsuddannelse på videregående niveau.**
- ~~711.~~ "Fælles master": master-uddannelser inden for videregående uddannelse, som
- (a) involverer mindst tre højere læreanstalter fra tre forskellige medlemsstater
- (b) følger et studieprogram, der indebærer en studieperiode på mindst to af disse tre institutioner
- (c) har automatiske anerkendelsesprocedurer for studieperioder i partnerinstitutioner, som er baseret på eller er i overensstemmelse med det europæiske meritoverførselssystem
- (d) resulterer i tildeling af fælles, dobbelte eller flere afgangseksaminer, som anerkendes i de medlemsstater, hvor de deltagende institutioner ligger

- ~~8.~~ "Grundlæggende erhvervsuddannelse": enhver form for grundlæggende erhvervsuddannelse, herunder teknisk og faglig uddannelse, lærlingeuddannelse og erhvervsuddannelse, som bidrager til opnåelse af en erhvervs kvalifikation, der anerkendes af de kompetente myndigheder i den medlemsstat, hvor uddannelsen gennemføres.
- ~~9.~~ "Erhvervsmæssig videre og efteruddannelse": enhver erhvervsuddannelsesforanstaltning, der følges af personer i Fællesskabet, mens de er erhvervsaktive.
- 12.** "Erhvervsuddannelse": enhver form for grundlæggende erhvervsuddannelse, herunder teknisk og faglig uddannelse og lærlingeuddannelse, som bidrager til opnåelse af en erhvervs kvalifikation, der anerkendes af de kompetente myndigheder i den medlemsstat, hvor uddannelsen gennemføres, samt enhver erhvervsmæssig efter- og videreuddannelse, der følges af personer, mens de er erhvervsaktive.
- ~~10~~**13.** "voksenuddannelse": alle former for ikke-erhvervsrettet voksenuddannelse, uanset om denne er formel, ikke-formel eller uformel.
- ~~11~~**14.** "Studiebesøg": et besøg af kortere varighed, som foretages for at studere et særligt aspekt ved livslang læring i en anden medlemsstat, for at udveksle god praksis eller for at lære en ny metodologi eller færdighed.
- ~~12~~**15.** "Mobilitet": at flytte sig fysisk til et andet land **tilbringe en periode i en anden medlemsstat** med henblik på studier, erhvervs erfaring, anden lærings- eller undervisningsaktivitet eller hermed forbunden administrativ aktivitet, der om nødvendigt understøttes af sproglige forberedelser **forberedelses- eller efteruddannelseskurser i værtslandets sprog eller arbejdsproget.**
- ~~13~~**16.** "Praktikophold": et ophold i **en periode tilbragt i en** virksomhed eller organisation i en anden medlemsstat, som i fornødent omfang understøttes af sproglige forberedelser understøttet af **forberedelses- eller efteruddannelseskurser** i værtslandets sprog **eller arbejdsproget**, med henblik på at **hjælpe personer med at tilpasse sig kravene på det europæiske arbejdsmarked**, erhverve særlige færdigheder **eller** og forbedre forståelsen af det pågældende lands økonomiske og sociale kultur **i forbindelse med opnåelse af erhvervs erfaring.**
- ~~14~~**17.** "Unilateral": som involverer en enkelt institution.
- ~~15~~**18.** "Bilateral": som involverer partnere fra to medlemsstater.
- ~~16~~**19.** "Multilateral": som involverer partnere fra mindst tre medlemsstater. Kommissionen kan betragte foreninger eller organer, som har medlemmer fra mindst tre medlemsstater som multilaterale.
- ~~17~~**20.** "Partnerskab": en bilateral eller multilateral aftale mellem en gruppe af institutioner eller organisationer i forskellige medlemsstater med det formål at gennemføre fælles europæiske aktiviteter inden for livslang læring.
- ~~18~~**21.** "Netværk": en formel eller uformel gruppering af organer, der er aktive på et særligt område, inden for en særlig disciplin eller sektor af livslang læring.

- ~~19~~22. "Projekt": en samarbejdsaktivitet **med et nærmere bestemt resultat**, der udvikles i fællesskab af en formel eller uformel gruppering af organisationer eller institutioner.
- ~~20~~23. "Projektkoordinator": den organisation eller institution, der er ansvarlig for gennemførelsen af den multilaterale sammenslutnings projekt, ~~og som underskriver støtteaftalen med Kommissionen.~~
- ~~21~~24. "Projektpartnere": de organisationer eller institutioner ud over projektkoordinatoren, som udgør den multilaterale sammenslutning.
- ~~22~~25. "Virksomhed": alle virksomheder, **der udøver økonomisk aktivitet** i den private eller den offentlige sektor, uanset deres størrelse og retlige status, og uanset hvilken erhvervssektor de opererer i, ~~samt alle former for økonomisk aktivitet~~, herunder erhvervsdrivende foreninger.
- ~~23~~26. "Arbejdsmarkedets parter": på nationalt plan: arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer i overensstemmelse med national lovgivning og/eller praksis; på fællesskabsplan: arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer, som deltager i den sociale dialog på fællesskabsniveau.
- ~~24~~. ~~"Undervisningsudbyder": alle institutioner eller organisationer, som udbyder livslang læring inden for rammerne af det integrerede program eller de derunder hørende særprogrammer.~~
- ~~25~~27. "Vejledning og rådgivning": en række aktiviteter som f.eks. information, evaluering, orientering og rådgivning med henblik på at støtte studerende, **undervisere og andet personale** i deres valg i forbindelse med uddannelses- og erhvervsuddannelsesprogrammer eller beskæftigelsesmuligheder.
- ~~26~~28. "Udbredelse og udnyttelse af resultater": aktiviteter, der er tilrettelagt for at sikre, at resultaterne af ~~det integrerede program~~ **met for livslang læring** og dets forløbere, anerkendes og demonstreres på passende vis og gennemføres i en større sammenhæng.
- ~~27~~29. "Livslang læring": al almen uddannelse, erhvervsuddannelse, ikke-formel læring og uformel læring, som man deltager i hele livet igennem, og som resulterer i øget viden og øgede færdigheder og kompetencer set ud fra et personligt, samfundsmæssigt, socialt og/eller beskæftigelsesmæssigt perspektiv. Det omfatter udbydelse af rådgivnings- og vejledningstjenester.

Artikel 23

SærUnderprogrammer

1. Der er tale om følgende **sektorale underprogrammer**:
  - (a) Comenius-programmet, som vedrører undervisnings- og læringsbehov for alle personer i førskole- og skoleuddannelse til og med gymnasieniveau samt de institutioner og organisationer, der udbyder sådan uddannelse.

- (b) Erasmus-programmet, der vedrører undervisnings- og læringsbehov hos alle personer under formel videregående uddannelse og erhvervsuddannelse på videregående niveau, uanset uddannelsens varighed, inklusive ph.d. studier, samt de institutioner og organisationer, der udbyder eller fremmer sådan uddannelse og erhvervsuddannelse.
  - (c) Leonardo da Vinci-programmet, som vedrører undervisnings- og læringsbehov for alle personer i erhvervsuddannelse, ~~herunder grunduddannelse og efteruddannelse,~~ ud over højere erhvervsuddannelse på videregående niveau, samt de institutioner og organisationer, der udbyder eller fremmer sådan uddannelse.
  - (d) Grundtvig-programmet, som vedrører undervisnings- og læringsbehov for personer i alle former for voksenuddannelse samt de institutioner og organisationer, som udbyder eller fremmer sådan uddannelse.
2. Det tværgående program vedrører følgende fire hovedaktiviteter:
- (a) samarbejde om politik og innovation inden for livslang læring ~~inden for Fællesskabet~~
  - (b) fremme af sprogindlæring
  - (c) udvikling af nyskabende ikt-baseret indhold, tjenesteydelser, pædagogik og praksis i forbindelse med livslang læring
  - (d) udbredelse og udnyttelse af resultater af aktioner, som støttes under programmet og tidligere relaterede programmer, samt udveksling af god praksis.
3. Jean Monnet-programmet skal støtte institutioner og aktiviteter på området for europæisk integration. Det omfatter de tre følgende nøgleaktiviteter:
- (a) Jean Monnet-aktionen
  - (b) driftstilskud med henblik på at støtte bestemte institutioner, der beskæftiger sig med emner, der vedrører europæisk integration
  - (c) driftstilskud med henblik på at støtte andre europæiske institutioner og foreninger på uddannelsesområdet.
- ~~4. Ud over de i artikel 1 angivne mål har særprogrammerne følgende specifikke mål:~~
- ~~(a) Comenius-programmet:~~
    - ~~i) at udvikle en forståelse blandt unge og undervisere om de europæiske kulturers mangfoldighed og værdi~~
    - ~~ii) at hjælpe unge til at erhverve de grundlæggende livsfærdigheder og kompetencer, som er nødvendige for deres personlige udvikling, den fremtidige beskæftigelse og for aktivt europæisk medborgerskab~~

- ~~(b) Erasmus-programmet:~~
- ~~i) at støtte etableringen af et europæisk område for videregående uddannelse~~
  - ~~ii) at styrke de videregående uddannelsers og de højere erhvervsuddannelsers bidrag til innovationsprocessen~~
- ~~(c) Leonardo da Vinci-programmet: at fremme tilpasningen til ændringer på arbejdsmarkedet og til udviklingen af efterspurgte færdigheder~~
- ~~(d) Grundtvig-programmet:~~
- ~~i) at reagere på de uddannelsesmæssige udfordringer, som skyldes Europas aldrende befolkning~~
  - ~~ii) at tilbyde voksne alternative veje til at forbedre deres viden og kompetence~~
- ~~(e) det tværgående program:~~
- ~~i) at fremme europæisk samarbejde på områder, der omfatter to eller flere sektorprogrammer~~
  - ~~ii) at fremme konvergensen mellem medlemsstaternes uddannelsessystemer~~
- ~~(f) Jean Monnet-programmet:~~
- ~~i) at stimulere undervisnings-, forsknings- og refleksionsaktiviteter inden for europæiske integrationsstudier~~
  - ~~ii) at støtte eksistensen af en passende vifte af institutioner og organisationer, der beskæftiger sig med spørgsmål vedrørende europæisk integration og med uddannelse i et europæisk perspektiv.~~

Artikel 4

Deltagelse i det integrerede program for livslang læring

Det integrerede Programmet for livslang læring henvender sig især til:

- (a) elever, studerende, praktikanter og voksne studerende
- (b) **lærere, undervisere og andet** personale inden for alle områder af livslang læring
- (c) personer på arbejdsmarkedet
- (d) **udbydere af uddannelse institutioner eller organisationer, der udbyder læringsmuligheder i forbindelse med programmet for livslang læring eller inden for rammerne af dets underprogrammer**

- (e) personer og organer, der er ansvarlige for systemer og politikker vedrørende ethvert aspekt af livslang læring på lokalt, regionalt og nationalt plan
- (f) virksomheder, arbejdsmarkedets parter og deres organisationer på alle niveauer, herunder brancheforeninger, handelskamre og industrien
- (g) organer, der tilbyder vejledning, rådgivning og information om ethvert aspekt af livslang læring
- (h) foreninger, der er aktive inden for livslang læring, herunder studenter-, praktikant-, elev-, lærer- og forældreforeninger samt foreninger for voksne studerende
- (i) forskningscentre og –organer, der beskæftiger sig med emner i forbindelse med livslang læring
- (j) nonprofit-organisationer, frivillige foreninger, ikke-statslige organisationer (ngo'er).

Artikel 5

Fællesskabsaktioner

1. ~~Det integrerede program~~ **Programmet for livslang læring** omfatter støtte til følgende aktioner:
  - (a) mobilitet for personer, som deltager i livslang læring i ~~Europa~~
  - (b) bilaterale og multilaterale partnerskaber
  - (c) multilaterale projekter, der **især** har til formål ~~forbedre de nationale uddannelsessystemer~~ at **fremme kvaliteten i de nationale uddannelsessystemer gennem tværnational overførsel af innovation**
  - (d) unilaterale og nationale projekter
  - (e) multilaterale projekter og netværk
  - (f) observation og analyse af politikker og systemer i forbindelse med livslang læring, udarbejdelse **og løbende forbedring** af referencemateriale, herunder undersøgelser, statistikker, analyser og indikatorer, en indsats for at understøtte gennemskueligheden og anerkendelsen af kvalifikationer og tidligere uddannelse samt en indsats for at støtte samarbejdet om kvalitetssikring
  - (g) driftsstøtte til afholdelse af visse driftsmæssige og administrative udgifter i organisationer, der er aktive på områder, som er omfattet af ~~det integrerede program~~ **met for livslang læring**
  - (h) andre initiativer, ~~som stemmer overens med~~ til fremme af målsætningerne for ~~det integrerede program~~ **met for livslang læring** ("ledsageforanstaltninger").

2. Der kan ydes fællesskabsstøtte til forberedende besøg i forbindelse med alle de aktioner, som er angivet i denne artikel.
3. Kommissionen kan tilrettelægge seminarer, kollokvier eller møder, der skønnes at kunne fremme gennemførelsen af ~~det integrerede~~ **programmet for livslang læring**, og iværksætte hensigtsmæssige informations-, publikations- og formidlingsaktiviteter **og foranstaltninger til fremme af bevidstheden om programmet** samt overvågning og evaluering af programmet.
4. De aktioner, som er angivet i denne artikel, kan enten gennemføres gennem indkaldelse af forslag, indkaldelse af tilbud eller direkte af Kommissionen.

Artikel 6

Kommissionens og medlemsstaternes opgaver

1. Kommissionen sikrer, at fællesskabsforanstaltningerne under ~~det integrerede~~ **programmet for livslang læring** gennemføres **effektivt**.
2. Medlemsstaterne:
  - (a) træffer de foranstaltninger, der er nødvendige for at sikre, at ~~det integrerede~~ **programmet for livslang læring** fungerer effektivt i medlemsstaterne, og inddrager alle de parter, der efter national praksis **eller lovgivning** er involveret i forskellige aspekter af livslang læring
  - (b) etablerer eller udpeger og overvåger en hensigtsmæssig struktur for den koordinerede forvaltning af gennemførelsen af aktioner under ~~det integrerede~~ **programmet for livslang læring** på medlemsstatsplan (nationale kontorer) herunder budgetforvaltning, i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 54, stk. 2, litra c), i Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002²³ og artikel 38 i Kommissionens forordning (EF, Euratom) nr. 2342/2002²⁴ i overensstemmelse med følgende kriterier:
    - i) En organisation, der etableres eller udpeges som et nationalt kontor, skal være en juridisk person **eller en del af en enhed med status som juridisk person** og være underlagt den pågældende medlemsstats lovgivning. Et ministerium kan ikke udnævnes som nationalt kontor.
    - ii) ~~De nationale kontorer~~ Hvert nationalt kontor skal have tilstrækkeligt personale **til at varetage sine opgaver**; personalet skal have de faglige og sproglige kapaciteter, der er nødvendige for at arbejde i et internationalt samarbejds miljø på uddannelsesområdet.
    - iii) ~~de~~ **det** skal have en hensigtsmæssig infrastruktur især med hensyn til informatik og kommunikation

---

²³ EFT L 248 af 16.9.2002, s. 1.

²⁴ EFT L 357 af 31.12.2002, s. 1.

- iv) ~~de~~ **det** skal operere i en administrativ kontekst, som sætter ~~dem~~ **det** i stand til at udføre ~~deres~~ **sine** opgaver på tilfredsstillende vis og til at undgå interessekonflikter
  - v) ~~de~~ **det** skal være i stand til at anvende de finansielle forvaltningsbestemmelser og aftalemæssige betingelser, som er fastsat på fællesskabsplan
  - vi) ~~de~~ **det** skal kunne stille den tilstrækkelige finansielle sikkerhed fortrinsvis i form af en offentlig garanti, og ~~deres~~ **dets** forvaltningskapacitet skal være hensigtsmæssig i forhold til omfanget af de fællesskabsmidler, som ~~de~~ **det** skal forvalte
- (c) tager ansvaret for, at de nationale kontorer, som er beskrevet i litra b) herover, på korrekt vis forvalter de midler, der overføres til de nationale kontorer til støtte af projekter, og især for de nationale kontoreres overholdelse af principperne om gennemskuelse, ligebehandling og om at undgå dobbeltfinansiering med andre former for fællesskabsmidler og overholdelse af forpligtelsen til at overvåge projekter og inddrive eventuelle midler, som modtagerne skal tilbagebetale
- (d) træffer de nødvendige foranstaltninger til at sikre passende revision af og finansielt tilsyn med de i litra b) omhandlede nævnte nationale kontorer, herunder især:
- i) før det nationale kontor påbegynder sit arbejde, forsyne Kommissionen med de nødvendige garantier med hensyn til kontorets eksistens, relevans og reglementerede drift i overensstemmelse med bestemmelserne om sund finansiell forvaltning, samt tilsyns- og revisionssystemerne og procedurerne for indkøb og støttetildeling
  - ii) hvert år fremsende en erklæring til Kommissionen, hvori der garanteres for pålideligheden af de nationale kontoreres finansielle systemer og procedurer og for kontrollen med deres regnskaber
- (e) er i tilfælde af uregelmæssigheder, forsømmelighed eller svig, som kan tillægges et nationalt kontor, der er etableret eller udpeget i henhold til litra b), og såfremt dette giver anledning til, at Kommissionen over for det nationale kontor rejser krav, som der ikke er fuld dækning for, ansvarlige for de ikke inddrevne midler
- (f) udpeger på Kommissionens anmodning de ~~uddannelsesudbydere~~ **institutioner eller organisationer, der udbyder læringsmuligheder**, eller ~~de~~ typer heraf **af sådanne institutioner eller organisationer**, der skal betragtes som berettigede til at deltage i ~~det integrerede program~~ **met for livslang læring** i de respektive områder
- (g) **bestræber sig på at** vedtage alle hensigtsmæssige foranstaltninger til at fjerne retlige og administrative hindringer for, at ~~det integrerede program~~ **met for livslang læring** kan fungere korrekt

- (h) tager skridt til at sikre, at de potentielle synergieffekter med andre EF-programmer og finansielle instrumenter og med andre relevante programmer, der findes i den pågældende medlemsstat, udnyttes på medlemsstatsplan.
3. Kommissionen sikrer i samarbejde med medlemsstaterne:
- (a) overgangen mellem de foranstaltninger, der gennemføres inden for rammerne af tidligere programmer på området for uddannelse og livslang læring og de foranstaltninger, der skal gennemføres under ~~det integrerede~~ **programmet for livslang læring**
  - (b) tilstrækkelig beskyttelse af Fællesskabernes finansielle interesser især ved at indføre effektive, afskrækkende forholdsregler, der står i forhold til overtrædelsen, administrativ kontrol og sanktioner
  - (c) passende oplysning om og offentlig omtale af samt opfølgning af aktioner, der modtager støtte fra ~~det integrerede~~ **programmet for livslang læring**
  - (d) **indsamling, analyse og behandling af foreliggende data, der kræves for at måle resultaterne og virkningerne af programmet og overvåge og evaluere aktiviteter, jf. artikel 15**
  - (e) **formidling af resultaterne af den foregående generation af programmer vedrørende uddannelse og erhvervsuddannelse og af programmet for livslang læring.**

Artikel 7

Tredjelandes deltagelse

1. ~~Det integrerede program~~ **Programmet for livslang læring** er åbent for deltagelse af:
- (a) EFTA-lande, der er medlemmer af EØS, i overensstemmelse med de betingelser, som er fastlagt i EØS-aftalen
  - (b) ~~Tyrkiet og kandidatlandene i Central- og Østeuropa, som drager fordel af førtiltrædelsesstrategien, i overensstemmelse med de generelle principper og betingelser for disse landes deltagelse i EF-programmer, som er beskrevet i den respektive rammeaftale og associeringsrådets afgørelser~~ **fastsat i den respektive rammeaftale vedrørende deres deltagelse i EF-programmer**
  - (c) landene i det vestlige Balkan i overensstemmelse med de bestemmelser, der skal aftales med disse lande efter etableringen af rammeaftaler vedrørende deres deltagelse i fællesskabsprogrammerne
  - (d) Det Schweiziske Forbund på grundlag af en bilateral aftale, der skal indgås med dette land.
2. Nøgleaktivitet 1 i Jean Monnet-programmet, som er beskrevet i artikel ~~23~~, stk. 3, litra a), er desuden åben for deltagelse af højere læreanstalter i alle øvrige tredjelande.

3. Tredjelande, som deltager i ~~det integrerede~~ **programmet for livslang læring**, vil blive underlagt de samme forpligtelser og skal udføre de samme opgaver som medlemsstaterne jf. denne afgørelse.

Artikel 8

Internationalt samarbejde

I henhold til ~~det integrerede~~ **programmet for livslang læring** og i overensstemmelse med artikel 9 kan Kommissionen samarbejde med tredjelande og med andre kompetente internationale organisationer, herunder Europarådet, Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling (OECD) og De Forenede Nationers Organisation for Uddannelse, Videnskab og Kultur (UNESCO).

Kapitel II

Gennemførelse af ~~det integrerede~~ programmet for livslang læring

Artikel 9

Gennemførelsesforanstaltninger

1. Foranstaltninger, som er nødvendige for ~~det integrerede programs~~ gennemførelsen af programmet for livslang læring, og som vedrører følgende elementer, vedtages af Kommissionen i overensstemmelse med forvaltningsproceduren i artikel 10, stk. 2:
  - (a) den årlige arbejdsplan, herunder prioriteter
  - (b) det årlige budget og fordelingen af midler mellem og inden for særunderprogrammerne
  - (c) de overordnede retningslinjer for gennemførelse af underprogrammerne (herunder afgørelsen om arten af aktionerne, deres varighed og finansieringsniveau) deres udvælgelseskriterier og -procedurer
  - (d) Kommissionens forslag om udvælgelse af ansøgninger til multilaterale projekter og netværk som omhandlet i artikel 33, stk. 1, litra b) og c)
  - (e) Kommissionens forslag om udvælgelse af ansøgninger til aktioner omhandlet i artikel 5, stk. 1, litra c) og e), der ikke er dækket af litra d), og til aktioner omhandlet i artikel 5, stk.1, litra f), g) og h), for hvilke den foreslåede fællesskabsstøtte overstiger 1 mio. EUR
  - (f) fastlæggelsen af Kommissionens, medlemsstaternes og de nationale kontors respektive roller og ansvar med hensyn til proceduren for de nationale kontorer, jf. bilaget
  - (g) fordelingen af midler mellem medlemsstaterne i forbindelse med aktioner, der skal forvaltes gennem de nationale kontorer, jf. bilaget
  - (h) ordninger til sikring af intern sammenhæng i ~~det integrerede~~ programmet for livslang læring
  - (i) ordninger for tilsyn med og evaluering af ~~det integrerede~~ programmet for livslang læring og underprogrammerne og for resultatformidling og -overførsel.
2. Foranstaltninger, der er nødvendige for gennemførelsen af alle andre elementer i afsnit I end dem, som er specificeret i dennes artikels stk. 1, vedtages efter rådgivningsproceduren jf. artikel 10, stk. 3.

Artikel 10

Udvalg

1. Kommissionen bistås af et udvalg, i det følgende benævnt "udvalget".
2. Når der henvises til dette stykke, anvendes artikel 4 og 7 i afgørelse 1999/468/EF sammenholdt med artikel 8 i nævnte afgørelse.

Det tidsrum, der nævnes i artikel 4, stk. 3, i afgørelse 1999/468/EF, fastsættes til to måneder.
3. Når der henvises til dette stykke, anvendes artikel 3 og 7 i afgørelse 1999/468/EF, jf. dennes artikel 8.
4. Udvalget vedtager selv sin forretningsorden.
5. Medlemsstaterne må ikke repræsenteres af personer, som er beskæftiget i eller har driftsmæssigt ansvar for de i artikel 6, stk. 2, litra b), nævnte nationale kontorer.

Artikel 11

Arbejdsmarkedets parter

1. Når udvalget høres om spørgsmål, som vedrører gennemførelsen af denne afgørelse på erhvervsuddannelsesområdet, kan repræsentanter for arbejdsmarkedets parter, som udnævnes af Kommissionen på grundlag af forslag fra arbejdsmarkedets parter i Europa, deltage i udvalgets arbejde som observatører. Antallet af sådanne observatører skal svare til antallet af repræsentanter fra medlemsstaterne.
2. Observatørerne har ret til at anmode om, at deres holdning anføres i udvalgets mødereferater.

Artikel 12

Horisontale spørgsmål politikker

Ved gennemførelsen af ~~det integrerede~~ **programmet for livslang læring** skal der tages passende skridt til at sikre, at det i fuldt omfang bidrager til at befordre Fællesskabets horisontale politikker, især ved at:

- (a) fremme bevidstheden om vigtigheden af den kulturelle **og sproglige** mangfoldighed i Europa samt behovet for at bekæmpe racisme, **fordomme** og fremmedhad
- (b) sørge for studerende med særlige behov, især ved at bidrage til deres integration i det almindelige uddannelses- og erhvervsuddannelsessystem
- (c) ~~fremme en bevidsthed om vigtigheden af at bidrage til en bæredygtig økonomisk udvikling~~

- (c) fremme ligestilling mellem mænd og kvinder og bidrage til at bekæmpe alle former for forskelsbehandling, der er baseret på køn, racemæssig eller etnisk oprindelse, religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering.

Artikel 13

Fælles aktioner

~~Som led i processen med at opbygge et "kunders Europa" kan de aktioner, som støttes af det integrerede program i overensstemmelse med de i artikel 10, stk. 2, beskrevne procedurer, gennemføres sammen med relaterede fællesskabsprogrammer og aktioner, især inden for kultur, medier, ungdom, forskning og udvikling, beskæftigelse, erhvervs politik, miljø, informations- og kommunikationsteknologier.~~

Artikel 14

Sammenhæng og komplementaritet med andre politikker

1. Kommissionen sikrer i samarbejde med medlemsstaterne overordnet sammenhæng og komplementaritet med **arbejdsprogrammet "Uddannelse og erhvervsuddannelse 2010"** og andre relevante fællesskabspolitikker, -instrumenter og -aktioner, herunder især Den Europæiske Socialfond og aktionerne vedrørende menneskelige ressourcer og mobilitet i forbindelse med Fællesskabets rammeprogram for forskning og udvikling og Fællesskabets statistiske program **inden for kultur, medier, ungdom, forskning og udvikling, beskæftigelse, anerkendelse af eksamensbeviser, erhvervs politik, miljø, informations- og kommunikationsteknologier og Fællesskabets statistiske program.**

Kommissionen sikrer i **samarbejde med medlemsstaterne** en effektiv forbindelse mellem ~~det integrerede~~ **programmet for livslang læring** og de uddannelsesprogrammer og -aktioner, der gennemføres som led i Fællesskabets førtiltrædelsesinstrumenter, andet samarbejde med tredjelande og kompetente internationale organisationer.

2. Kommissionen holder regelmæssigt udvalget underrettet om andre relevante fællesskabsinitiativer, som lanceres på området for livslang læring, herunder samarbejde med tredjelande og internationale organisationer.
3. Ved gennemførelsen af foranstaltningerne under ~~det integrerede~~ **programmet for livslang læring** tager Kommissionen og medlemsstaterne som led i en samordnet beskæftigelsesstrategi hensyn til de prioriteringer, der er fastsat i de **integrerede** retningslinjer for beskæftigelsen, som Rådet har vedtaget **som led i Lissabon-partnerskabet for vækst og beskæftigelse.**
4. I partnerskab med arbejdsmarkedets parter på europæisk plan tilstræber Kommissionen, at der udvikles en hensigtsmæssig koordination mellem ~~det integrerede~~ **programmet for livslang læring** og den sociale dialog på fællesskabsplan, herunder på sektorniveau **i de forskellige økonomiske sektorer.**

5. I forbindelse med gennemførelsen af ~~det integrerede~~ **programmet for livslang læring** sikrer Kommissionen en passende bistand fra det Europæiske Center for Udvikling af Erhvervsuddannelse (Cedefop) på områder, der ligger inden for centrets kompetencer og i overensstemmelse med de ordninger, som er fastlagt i Rådets forordning (EØF) nr. 337/75²⁵. I nødvendigt omfang kan Kommissionen desuden sikre støtte fra Det Europæiske Erhvervsuddannelsesinstitut inden for dettes mandatområde og i overensstemmelse med de ordninger, der er fastlagt i Rådets forordning (EØF) nr. 1360/90²⁶.
6. Kommissionen holder regelmæssigt Det Rådgivende Udvalg for Erhvervsrettet Uddannelse underrettet om relevante fremskridt ~~med Leonardo da Vinci-programmet~~ **inden for erhvervsuddannelse.**

---

²⁵ EFT L 39 af 13.2.1975.

²⁶ EFT L 131 af 25.5.1990, s. 1.

Kapitel III

Finansielle bestemmelser - evaluering

Artikel ~~15~~14

Finansiering

1. Den **vejledende** finansielle ramme for gennemførelsen af ~~det integrerede program~~ **denne afgørelse** fastsættes **for syvårsperioden fra 1. januar 2007 til 13,620 6,970** mio. EUR. **Inden for denne ramme** kan de beløb, som afsættes til Comenius-, Erasmus-, Leonardo da Vinci- og Grundtvig-programmerne, ikke være under de grænser, der er fastsat i del B.810 i bilaget. Kommissionen kan ændre disse beløb i overensstemmelse med de i artikel 10, stk. 2, nævnte procedurer.
2. Op til 1 % af ~~det integrerede programs~~ budgettet for **programmet for livslang læring** kan anvendes til at støtte deltagelse af partnere fra tredjelande, som ikke deltager i partnerskabs-, projekt- og netværksaktioner, som afholdes under ~~det integrerede program~~ **programmet for livslang læring** i henhold til bestemmelserne i artikel 7.
3. De årlige bevillinger godkendes af budgetmyndigheden inden for ~~rammerne af det finansielle overslag~~ de grænser, der gælder for de finansielle **rammer**.

Artikel ~~16~~15

Tilsyn og evaluering

1. Kommissionen skal **i samarbejde med medlemsstaterne** løbende overvåge **og evaluere** ~~det integrerede program~~ **programmet for livslang læring set i forhold til målene**. Tilsynet omfatter de rapporter, der er nævnt i stk. 4, og specifikke aktiviteter.
2. Kommissionen iværksætter regelmæssige uafhængige eksterne evalueringer af ~~det integrerede program~~ **programmet for livslang læring** og **offentliggør løbende statistikker, der gør det muligt at følge udviklingen**.
- 3. Resultaterne af overvågningen og evalueringen af programmet for livslang læring og den foregående generation af uddannelsesprogrammer tages i betragtning ved programmets gennemførelse.**
4. Medlemsstaterne sender henholdsvis senest den 30. juni 2010 og senest den 30. juni 2015 Kommissionen rapporter om gennemførelsen og om virkningerne af ~~det integrerede program~~ **programmet for livslang læring**.
5. Kommissionen forelægger for Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget:
  - (a) senest den 31. marts 2011 en midtvejsrapport om de ~~opnåede resultater~~ kvalitative og kvantitative aspekter af gennemførelsen af ~~det integrerede~~

programmet for livslang læring, herunder en analyse af de opnåede resultater

- (b) senest den 31. december 2011 en meddelelse om fortsættelsen af ~~det~~ integrerede program met for livslang læring
- (c) en efterfølgende evalueringsrapport senest den 31. marts 2016.

AFSNIT II

SÆRUNDERPROGRAMMERNE

Kapitel I

Comenius-programmet

Artikel ~~17~~16

Deltagelse i Comenius-programmet

Inden for rammerne af ~~det integrerede program~~ met for livslang læring er Comenius-programmet rettet mod:

- (a) elever i ~~førskoleuddannelse~~ og skoleuddannelse til og med gymnasietrinnet
- (b) skoler, som specificeret af medlemsstaterne
- (c) ~~undervisere samt teknisk og administrativt~~ lærere og andet personale på disse skoler
- (d) foreninger, nonprofit-organisationer, ngo'er og repræsentanter for personer, der er involveret i skoleuddannelse
- (e) ~~offentlige og private organisationer,~~ personer og organer, der er ansvarlige for tilrettelæggelse og afholdelse af undervisning på lokalt, regionalt og nationalt plan
- (f) forskningscentre og –organer, der beskæftiger sig med emner i forbindelse med livslang læring
- (g) højere læreanstalter
- (h) organer, der tilbyder vejledning, rådgivning og information.

Artikel ~~18~~17

Operationelle målsætninger Comenius-programmets målsætninger

1. Ud over de målsætninger for ~~det integrerede program~~ met for livslang læring, som er anført i ~~artikel 1 og 2~~ artikel 1, er Comenius-programmets specifikke mål:

- (a) at udvikle de unges og undervisernes kendskab til og forståelse for de europæiske kulturers og sprogs mangfoldighed og dennes værdi

- (b) at hjælpe unge til at erhverve de grundlæggende livsfærdigheder og kompetencer, der er nødvendige for deres personlige udvikling, den fremtidige beskæftigelse og for aktivt europæisk medborgerskab.

2. Comenius-programmets operationelle målsætninger er:

- (a) ~~at øge antallet og kvaliteten af udvekslinger~~ at forbedre kvaliteten og omfanget af mobilitet for elever og undervisningspersonale i de forskellige medlemsstater
- (b) ~~at øge antallet og forbedre kvaliteten~~ forbedre kvaliteten og antallet af partnerskaber mellem skoler i forskellige medlemsstater, således at ~~mindst 1 ud af 20~~ 3 millioner elever deltager i fælles uddannelsesaktiviteter i programperioden
- (c) at tilskynde til at man tilegner sig et fremmedsprog nummer to tilegnelse af moderne fremmedsprog
- (d) at støtte udviklingen af ikt-baseret nyskabende indhold, tjenester, pædagogik og praksis for livslang læring
- (e) at styrke forbedre kvaliteten og den europæiske dimension i læreruddannelsen
- (f) at forbedre støtte forbedringer af de pædagogiske tilgange og skoleforvaltningen.

Artikel 1918

Comenius-programmets aktioner

1. Følgende aktioner kan modtage støtte fra Comenius-programmet:

- (a) Enkeltpersoners mobilitet, jf. artikel 5, stk. 1, litra a). Ved tilrettelæggelsen eller finansieringen af en sådan mobilitet, skal der tages de nødvendige skridt til at sikre, at der føres tilstrækkeligt tilsyn med og findes den fornødne støtte til unge i mobilitetsophold. Sådan mobilitet kan omfatte:
- i) udveksling af elever og personale
  - ii) mobilitet til skoler for elever og ophold på skoler eller i virksomheder i ~~udlandet~~ for undervisere
  - iii) læreres og andre underviseres deltagelse i uddannelseskurser
  - iv) studier og forberedende besøg i forbindelse med mobilitets-, partnerskabs-, projekt- eller netværksaktiviteter
  - v) assistentophold for lærere og lærerkandidater.
- (b) Udvikling af partnerskaber, jf. artikel 5, stk. 1, litra b), mellem:

- i) skoler ("~~Comenius-partnerskaber~~") med henblik på udarbejdelse af fælles læringsprojekter for elever og deres lærere ("Comenius-skolepartnerskaber")**
    - ii) organisationer, der har ansvaret for ethvert aspekt af skoleuddannelse med henblik på fremme af regionalt samarbejde ("Comenius-Regio-partnerskaber").**
  - (c) Multilaterale samarbejdsprojekter som nævnt i artikel 5, stk. 1, litra c), navnlig dem, der har til formål at forbedre skoleuddannelsessystemer ved at overføre innovation og god praksis.**
  - (d) Multilaterale samarbejdsprojekter, jf. artikel 5, stk. 1, litra e). Projekterne kan bl.a. have til formål at:
    - i) udvikle, fremme og formidle **bedste uddannelsespraksis, herunder** nye undervisningsmetoder eller -materialer
    - ii) udvikling eller udveksling af erfaringer med informationsformidlingssystemer eller rådgivning, som er særligt tilpasset til de elever, **undervisere og andet personale**, som deltager i Comenius-programmet
    - iii) udvikle, fremme og formidle nye læreruddannelseskurser eller kursusindhold.
  - (e) Netværk, jf. artikel 5, stk. 1, litra e). Netværkene kan bl.a. have til formål at:
    - i) udvikle uddannelse inden for det fag eller fagområde, som de beskæftiger sig med, enten for at tilgodese egne behov eller for at bidrage til uddannelsen generelt
    - ii) erhvervelse og formidling af relevant god praksis og innovation
    - iii) yde vejledning om indholdet i projekter og partnerskaber, som andre har iværksat
    - iv) fremme udviklingen af behovsanalyser og den praktiske anvendelse heraf inden for skoleuddannelse.
  - (f) Andre initiativer, som er rettet mod at fremme Comenius-programmets målsætninger, jf. artikel 5, stk. 1, litra h), ("~~Ledsageforanstaltninger~~").
- 2. De driftsmæssige enkeltheder i de aktioner, som er beskrevet i stk. 1, fastlægges i overensstemmelse med den i artikel 10, stk. 2, nævnte procedure.

Artikel 2019

Comenius-programmets budget

Mindst 85% **80 %** af Comenius-programmets budget afsættes til støtte af mobilitet, jf. artikel ~~19 18~~, stk. 1, litra a), og Comenius-partnerskaber, jf. artikel ~~1918~~, stk. 1, litra b).

Artikel 21

Gennemførelsesforanstaltninger

1. ~~Foranstaltninger, som er nødvendige for Comenius-programmets gennemførelse, og som vedrører følgende elementer, vedtages af Kommissionen i overensstemmelse med forvaltningsproceduren i artikel 10, stk. 2:~~
  - (a) ~~den årlige arbejdsplan~~
  - (b) ~~det årlige budget og fordelingen af midler mellem Comenius-programmets forskellige aktioner~~
  - (c) ~~de overordnede retningslinjer for gennemførelse af Comenius-programmet, dets udvælgelseskriterier og procedurer~~
  - (d) ~~fordelingen af midler mellem medlemsstaterne i forbindelse med aktioner, der skal forvaltes gennem de nationale kontorer, jf. bilaget~~
  - (e) ~~ordninger for tilsyn med og evaluering af programmet og for resultatformidling og overførsel.~~
2. ~~Foranstaltninger, der er nødvendige for gennemførelsen af Comenius-programmet, og som vedrører alle andre elementer end dem, som er specificeret i dennes artikels stk. 1, vedtages efter rådgivningsproceduren jf. artikel 10, stk. 3.~~

Kapitel II

Erasmus-programmet

Artikel 2220

Deltagelse i Erasmus-programmet

Inden for rammerne af ~~det integrerede program~~ **met for livslang læring** er Erasmus-programmet rettet mod:

- (a) studerende og praktikanter, som deltager i alle former for ~~videregående uddannelse og højere erhvervsuddannelse (ISCED-niveau 5 og 6)~~ **videregående uddannelse og erhvervsuddannelse**
- (b) højere læreanstalter som specificeret af medlemsstaterne
- (c) ~~undervisere og administrativt personale~~ **lærere, erhvervslærere og andet personale** på disse læreanstalter
- (d) foreninger og repræsentanter for personer, der er involveret i videregående uddannelse, herunder relevante studenter-, universitets- og lærerforeninger
- (e) virksomheder, arbejdsmarkedets parter og andre repræsentanter for arbejdslivet
- (f) offentlige og private organisationer, **herunder nonprofit-organisationer og ngo'er**, der er ansvarlige for tilrettelæggelse og afholdelse af undervisning inden for uddannelse og erhvervsuddannelse på lokalt, regionalt og **nationalt** plan
- (g) forskningscentre og -organer, der beskæftiger sig med emner vedrørende livslang læring
- (h) **organer, der tilbyder vejledning, rådgivning og information.**

Artikel 2321

Operationelle målsætninger **Erasmus-programmets målsætninger**

1. Ud over de målsætninger for ~~det integrerede program~~ **met for livslang læring**, som er anført i ~~artikel 1 og 2~~ **artikel 1**, er Erasmus-programmets **specifikke** mål:

- (a) **at støtte etableringen af et europæisk område for videregående uddannelse**
- (b) **at styrke de videregående uddannelser og de videregående erhvervsuddannelsers bidrag til innovationsprocessen.**

2. **Erasmus-programmets operationelle målsætninger er:**

- (a) at ~~øge antallet og forbedre kvaliteten af~~ **forbedre kvaliteten og øge antallet af** mobilitetsophold for studerende og undervisningspersonale i hele Europa for at bidrage til inden ~~2011~~**2012** at nå op på mindst 3 mio. individuelle mobilitetsophold inden for rammerne af Erasmus-programmet og dets forløbere
- (b) at ~~øge antallet og forbedre kvaliteten af~~ **øge omfanget og forbedre kvaliteten** af det multilaterale samarbejde mellem højere læreanstalter i Europa
- (c) at øge konvergensen **gennemsigtigheden og sammenligneligheden** af kvalifikationer, som er erhvervet på videregående uddannelser og videregående erhvervsuddannelser i Europa
- (d) at fremme **forbedre kvaliteten og øge omfanget af** samarbejde mellem højere læreanstalter og virksomhederne
- (e) **at lette udviklingen af innovativ praksis inden for videregående uddannelse og erhvervsuddannelse og overførslen heraf, herunder fra et deltagende land til andre**
- (f) **at støtte udvikling af ikt-baseret nyskabende indhold, tjenesteydelser, pædagogik og praksis inden for livslang læring.**

Artikel 2422

Erasmus-programmets aktioner

1. Følgende aktioner kan modtage støtte fra Erasmus-programmet:

- (a) Enkeltpersoners mobilitet, jf. artikel 5, stk. 1, litra a). Sådan mobilitet kan omfatte:
  - i) mobilitet for studerende i forbindelse med **med henblik på** studie- eller uddannelsesophold i ~~udlandet~~ **medlemsstaterne** på højere læreanstalter samt praktikophold i virksomheder, uddannelsescentre, **forskningscentre** eller andre organisationer
  - ii) mobilitet for undervisningspersonale på højere læreanstalter med henblik på at undervise eller modtage uddannelse i en partnerinstitution i udlandet
  - iii) mobilitet for andet personale på højere læreanstalter og virksomhedspersonale i uddannelsesøjemed
  - iv) intensive Erasmus-programmer, som afholdes multilateralt.

Der kan også ydes støtte til videregående hjem- og værtsinstitutioner eller virksomheder i forbindelse med aktioner, der skal sikre kvaliteten i alle faser af mobilitetsordningerne, herunder sproglig forberedelse og **sproglig efteruddannelse**.

- (b) **Multilaterale samarbejdsprojekter som nævnt i artikel 5, stk. 1, litra c), navnlig dem, der har til formål at forbedre skoleuddannelsessystemer ved at overføre innovation og god praksis.**
- (c) Fælles **Multilaterale** projekter, jf. artikel 5, stk. 1, litra e), der bl.a. fokuserer på nytænkning, ~~og~~ eksperimenter **og udveksling af god praksis** på de områder, der er nævnt under de specifikke og operationelle målsætninger.
- (d) Netværk, jf. artikel 5, stk.1, litra e), der drives af sammenslutninger af højere læreanstalter og vedrører et fag eller et tværfagligt område ("Erasmus-tematiske netværk"), som har til formål at udvikle nye læringsbegreber og -kompetencer. Sådanne netværk kan også omfatte repræsentanter for andre offentlige organer eller for virksomheder eller foreninger.
- (e) Andre initiativer, som er rettet mod at fremme Erasmus-programmets målsætninger, jf. artikel 5, stk. 1, litra h), ("Ledsageforanstaltninger").
2. Enkelt personer, der deltager i mobilitet under stk. 1, litra a), punkt (i), (Erasmus-studerende), skal være:
- (a) Studerende på højere læreanstalter, som ~~efter at have afsluttet mindst deres første studieår~~ **mindst befinder sig på andet studieår**, og som tilbringer en studieperiode i en anden medlemsstat inden for rammerne af Erasmus-programmets mobilitetsaktion, uanset om de modtager finansiel støtte fra programmet. Sådanne perioder skal anerkendes i fuldt omfang i henhold til de interinstitutionelle aftaler mellem sende- og værtsinstitutioner. Værtsinstitutionerne opkræver ikke studieafgift af sådanne studerende.
- (b) Studerende, som deltager i fælles masters-programmer ~~i et andet land end det, hvori de har opnået deres bachelorgrad,~~ **og som deltager i mobilitet.**
- (c) Studerende på højere læreanstalter, som deltager i praktikophold ~~i virksomheder eller uddannelsescentre.~~
3. De driftsmæssige enkeltheder i de aktioner, som er angivet i stk. 1, fastlægges gennem den i artikel 10, stk. 2, angivne procedure.

Artikel ~~25~~23

Erasmus-programmets budget

Mindst ~~85%~~ **80 %** af Erasmus-programmets budget afsættes til støtte af mobilitetsaktiviteter jf. artikel ~~24~~ **22**, stk. 1, litra a).

Artikel 26

Gennemførelsesforanstaltninger

- ~~1. Foranstaltninger, som er nødvendige for Erasmus-programmets gennemførelse, og som vedrører følgende elementer, vedtages af Kommissionen i overensstemmelse med forvaltningsproceduren i artikel 10, stk. 2:
  - (a) den årlige arbejdsplan
  - (b) det årlige budget og fordelingen af midler mellem Erasmus-programmet forskellige aktioner
  - (c) de overordnede retningslinjer for gennemførelsen af Erasmus-programmets, dets udvælgelseskriterier og procedurer
  - (d) fordelingen af midler mellem medlemsstaterne i forbindelse med aktioner, der skal forvaltes gennem de nationale kontorer, jf. bilaget
  - (e) ordninger for tilsyn med og evaluering af programmet og for resultatformidling og overførsel.~~
- ~~2. Foranstaltninger, der er nødvendige for gennemførelsen af Erasmus-programmet, og som vedrører alle andre elementer end dem, som er specificeret i dennes artikels stk. 1, vedtages efter rådgivningsproceduren jf. artikel 10, stk. 3.~~

Kapitel III

Leonardo da Vinci-programmet

Artikel 2724

Deltagelse i Leonardo da Vinci-programmet

Inden for rammerne af ~~det integrerede~~ programmet for livslang læring er Leonardo da Vinci-programmet rettet mod:

- (a) ~~unge personer, der følger alle former for erhvervsuddannelse til og med gymnasieniveau (ISCED-niveau 3)~~ **undtagen videregående uddannelse**
- ~~(b) personer, der deltager i efter og videreuddannelse inden for erhvervsuddannelse (ISCED-niveau 4)~~
- (b) personer på arbejdsmarkedet
- (c) ~~udbydere af undervisning~~ **institutioner eller organisationer, der tilbyder læringsmuligheder** inden for Leonardo da Vinci-programmets rammer
- (d) ~~sådanne udbyderes undervisere og administrative personale~~ **lærere, erhvervslærere og andet personale i disse institutioner og organisationer**
- (e) foreninger og repræsentanter for personer, der er involveret i erhvervsuddannelse, herunder relevante praktikant-, forældre- og lærerforeninger
- (f) virksomheder, arbejdsmarkedets parter og andre repræsentanter for arbejdslivet, herunder handelskamre og brancheforeninger
- (g) organer, der tilbyder vejledning, rådgivning og information om ethvert aspekt af livslang læring
- (h) personer og organer, der er ansvarlige for uddannelsessystemer og -politikker, som vedrører ethvert aspekt af livslang læring **erhvervsuddannelse** på lokalt, regionalt og nationalt plan
- (i) forskningscentre og -organer, der beskæftiger sig med emner i forbindelse med livslang læring
- (j) **højere læreanstalter**
- (k) nonprofitorganisationer, frivillige foreninger og ngo'er.

Artikel 2825

Operationelle målsætninger Leonardo da Vinci-programmets målsætninger

1. Ud over de målsætninger for ~~det integrerede~~ programmet for livslang læring, som er anført i artikel 1 og 2 artikel 1, er Leonardo da Vinci-programmets specifikke mål at fremme tilpasningen til ændringer og krav på arbejdsmarkedet og til udviklingen af efterspurgte færdigheder:
  - (a) at støtte deltagere i uddannelses- og efteruddannelsesaktiviteter i at erhverve og anvende viden, færdigheder og kvalifikationer med henblik på fremme af personlig udvikling, beskæftigelsesegnethed og deltagelse i det europæiske arbejdsmarked
  - (b) at støtte kvalitetsforbedringer og fornyelse af erhvervsuddannelsessystemer, -institutioner og -praksis.
  - (c) at gøre uddannelse og erhvervsuddannelse og mobilitet for arbejdsgivere og enkeltpersoner mere attraktivt.
2. Leonardo da Vinci-programmets operationelle målsætninger er:
  - (a) at ~~øge antallet og forbedre kvaliteten af mobilitet~~ forbedre kvaliteten og øge antallet af mobilitetsophold i hele Europa for personer, som er involveret i grundlæggende erhvervsuddannelse og efter- og videreuddannelse med henblik på at øge antallet af virksomhedsophold til mindst 150 000 80 000 pr. år inden ~~det integrerede programs udløb~~ programmet for livslang læring udløber
  - (b) at ~~øge omfanget og forbedre kvaliteten~~ forbedre kvaliteten og øge omfanget af samarbejdet mellem ~~udbydere af uddannelse~~ institutioner eller organisationer, der udbyder læringsmuligheder, virksomheder, arbejdsmarkedets parter og andre relevante organer i hele Europa
  - (c) at fremme udviklingen af innovativ praksis på ~~grunduddannelses- og efter- og videreuddannelsesområdet~~ erhvervsuddannelsesområdet, bortset fra videregående uddannelse, og overførsel af sådan praksis bl.a. fra ét deltagende land til andre
  - (d) at forbedre gennemskueligheden og anerkendelsen af kvalifikationer og kompetencer, også når disse er erhvervet gennem ikke-formel og uformel uddannelse
  - (e) at tilskynde til tilegnelse af moderne fremmedsprog
  - (f) at støtte udvikling af ikt-baseret nyskabende indhold, tjenesteydelser, pædagogik og praksis inden for livslang læring.

Artikel ~~29~~26

Leonardo da Vinci-programmets aktioner

1. Følgende aktioner kan støttes af Leonardo da Vinci-programmet:
  - (a) Enkeltpersoners mobilitet, jf. artikel 5, stk. 1, litra a). Ved tilrettelæggelsen eller finansieringen af en sådan mobilitet skal der træffes de nødvendige forberedende foranstaltninger, **herunder sproglig forberedelse**, og tages skridt til at sikre, at der føres tilstrækkeligt tilsyn med og findes den fornødne støtte til personer i mobilitetsophold. Sådan mobilitet kan omfatte:
    - i) tværnationale ophold i virksomheder eller uddannelsesinstitutioner
    - ii) ophold og udvekslinger med henblik på at videreudanne undervisere og vejledere samt personer, som er ansvarlige for uddannelsessteder og for virksomheders uddannelsesplanlægning og karriererådgivning
  - (b) Partnerskaber, jf. artikel 5, stk. 1, litra b), der fokuserer på temaer af fælles interesse for de deltagende organisationer.
  - (c) Multilaterale projekter, jf. artikel 5, stk. 1, litra c), især projekter, der har til formål at forbedre uddannelsessystemerne ~~gennem~~ **ved at fokusere på** overførsel af innovation, og som indebærer en sproglig kulturel og juridisk tilpasning til de nationale behov, for så vidt de innovative produkter og processer er udviklet i anden kontekst.
  - (d) Multilaterale projekter, jf. artikel 5, stk. 1, litra e), der fokuserer på at forbedre uddannelsessystemerne ~~gennem~~ **ved at fokusere på** udvikling og overførsel af innovation og god praksis.
  - (e) Tematiske netværk bestående af eksperter og organisationer, jf. artikel 5, stk. 1, litra e), der beskæftiger sig med specifikke erhvervsuddannelsesspørgsmål.
  - (f) Andre initiativer, som er rettet mod at fremme Leonardo da Vinci-programmets målsætninger, jf. artikel 5, stk. 1, litra h) ("Ledsageforanstaltninger").
2. De driftsmæssige enkeltheder i sådanne aktioner fastlægges gennem den i artikel 10, stk. 2, angivne procedure.

Artikel ~~30~~27

Leonardo da Vinci-programmets budget

Mindst ~~75%~~ **60 %** af Leonardo da Vinci-programmets budget afsættes til støtte af mobilitetsaktiviteter **og partnerskaber**, jf. artikel ~~29~~ 26, stk. 1, litra a) **og b**).

Artikel 31

Gennemførelsesforanstaltninger

- ~~1. Foranstaltninger, som er nødvendige for Leonardo da Vinci-programmets gennemførelse, og som vedrører følgende elementer, vedtages af Kommissionen i overensstemmelse med forvaltningsproceduren i artikel 10, stk. 2:~~
  - ~~(a) den årlige arbejdsplan~~
  - ~~(b) det årlige budget og fordelingen af midler mellem Leonardo da Vinci-programmets forskellige aktioner~~
  - ~~(c) de overordnede retningslinjer for gennemførelsen af Leonardo da Vinci-programmet, dets udvælgelseskriterier og procedurer~~
  - ~~(d) fordelingen af midler mellem medlemsstaterne i forbindelse med aktioner, der skal forvaltes gennem de nationale kontorer, jf. bilaget~~
  - ~~(e) ordninger for tilsyn med og evaluering af programmet og for resultatformidling og overførsel.~~
- ~~2. Foranstaltninger, der er nødvendige for gennemførelsen af Leonardo da Vinci-programmet, og som vedrører alle andre elementer end dem, som er specificeret i dennes artikels stk. 1, vedtages efter rådgivningsproceduren jf. artikel 10, stk. 3.~~

Kapitel IV

Grundtvig-programmet

Artikel ~~32~~28

Deltagelse i Grundtvig-programmet

Inden for rammerne af ~~det integrerede~~ **programmet for livslang læring** er Grundtvig-programmet rettet mod:

- (a) personer, der deltager i voksenuddannelse
- (b) ~~udbydere af uddannelse~~ **institutioner eller organisationer, der tilbyder læringsmuligheder** inden for voksenuddannelse
- (c) ~~sådanne udbydere~~ **lærere og andet** undervisere og administrative personale og ~~andre organisationer, der beskæftiger sig med voksenuddannelse~~ **i disse institutioner eller organisationer**
- (d) institutioner, der beskæftiger sig med grund- og videreuddannelse af voksenundervisere
- (e) sammenslutninger og repræsentanter for personer, der er involveret i voksenuddannelse, herunder studenter- og lærersammenslutninger
- (f) organer, der yder vejledning, rådgivning og information om ethvert aspekt vedrørende voksenuddannelse
- (g) personer og organer, der er ansvarlige for uddannelsessystemer og -politikker, som vedrører ethvert aspekt af voksenuddannelse, på lokalt, regionalt og nationalt plan
- (h) forskningscentre og -organer, der beskæftiger sig med emner vedrørende voksenuddannelse
- (i) virksomheder
- (j) nonprofitorganisationer, frivillige foreninger og ngo'er.
- (k) højere læreanstalter.

Artikel ~~33~~29

Operationelle målsætninger **Grundtvig-programmets målsætninger**

- 1.** Ud over de målsætninger for ~~det integrerede~~ **programmet for livslang læring**, som er anført i ~~artikel 1 og 2~~ **artikel 1**, er Grundtvig-programmets **specifikke mål**:

- (a) **at reagere på de uddannelsesmæssige udfordringer, som skyldes Europas aldrende befolkning**
- (b) **at tilbyde voksne alternative veje til at forbedre deres viden og kompetence.**

2. Grundtvig-programmets operationelle målsætninger er:

- (a) at øge antallet og forbedre kvaliteten og **tilgængeligheden** af mobilitetsophold i hele Europa for personer, som er involveret i voksenuddannelse, **og at øge antallet af disse ophold** således at der inden 2013 årligt ydes støtte til mindst 25.000 **7 000** mobilitetsophold for enkeltpersoner inden for denne kategori
- (b) at øge omfanget og kvaliteten **forbedre kvaliteten og øge omfanget** af samarbejdet mellem organisationer, som beskæftiger sig med voksenuddannelse i hele Europa
- ~~(c) at fremme udviklingen af innovativ praksis inden for voksenuddannelse og overførsel af sådan praksis bl.a. fra ét deltagende land til andre~~
- ~~(e) at sikre, at **hjælpe** personer fra socialt udsatte og marginaliserede grupper, især **ældre personer og** personer, der har forladt uddannelsessystemet uden grundlæggende kvalifikationer, **tilbydes ved at tilbyde dem** alternative muligheder for adgang til voksenuddannelse~~
- (d) **at fremme udviklingen af innovativ praksis inden for voksenuddannelse og overførsel af sådan praksis bl.a. fra ét deltagende land til andre**
- (e) **at støtte udviklingen af ikt-baseret nyskabende indhold, tjenester, pædagogik og praksis for livslang læring**
- (f) at forbedre de pædagogiske tilgange og forvaltningen af voksenuddannelsesinstitutionerne.

Artikel 3430

Grundtvig-programmets aktioner

1. Følgende aktioner kan modtage støtte fra Grundtvig-programmet:

- (a) Enkeltpersoners mobilitet, jf. artikel 5, stk. 1, litra a). Ved tilrettelæggelsen eller finansieringen af en sådan mobilitet skal der tages de nødvendige skridt til at sikre, at der føres tilstrækkeligt tilsyn med og findes den fornødne støtte til personer i mobilitetsophold. Sådan mobilitet kan omfatte besøg, ~~praktikophold~~, assistentophold og udvekslinger af deltagere i formel og ikke-formel voksenuddannelse, herunder uddannelse og efteruddannelse af voksenundervisere, **navnlig i synergi med partnerskaber og projekter.**
- (b) Partnerskaber, jf. artikel 5, stk. 1, litra b), kaldet "Grundtvig-læringspartnerskaber", der fokuserer på temaer af fælles interesse for de deltagende organisationer.

- (c) **Multilaterale samarbejdsprojekter som nævnt i artikel 5, stk. 1, litra c), navnlig dem, der har til formål at forbedre voksenuddannelsessystemer ved at overføre innovation og god praksis.**
- (d) Multilaterale projekter, jf. artikel 5, stk. 1, litra e), der fokuserer på at forbedre uddannelsessystemerne gennem udvikling og overførsel af innovation og god praksis.
- (e) Tematiske netværk bestående af eksperter og organisationer, jf. artikel 5, stk. 1, litra e), kaldet "Grundtvig-netværk", der især beskæftiger sig med:
- i) udvikling af voksenuddannelse inden for det fag, fagområde eller det forvaltningsmæssige aspekt, de vedrører
  - ii) kortlægning, **forbedring** og formidling af relevant god praksis og innovation
  - iii) vejledning om indholdet i projekter og partnerskaber, som andre har iværksat, og som fremmer vekselvirkningen mellem sådanne projekter og partnerskaber
  - iv) fremme af udviklingen af behovsanalyser og kvalitetssikring inden for voksenuddannelse.
- (f) Andre initiativer, som er rettet mod at fremme Grundtvig-programmets målsætninger, jf. artikel 5, stk. 1, litra h), ("Ledsageforanstaltninger").
2. De driftsmæssige enkeltheder i sådanne aktioner fastlægges gennem den i artikel 10, stk. 2, angivne procedure.

*Artikel ~~35~~**31***

Grundtvig-programmets budget

Mindst ~~60%~~ **55 %** af Grundtvig-programmets budget afsættes til støtte af mobilitets- og partnerskabsaktiviteter jf. artikel ~~34~~**30**, stk. 1, litra a) og b).

Artikel 36

Gennemførelsesforanstaltninger

- ~~1. Foranstaltninger, som er nødvendige for Grundtvig-programmets gennemførelse, og som vedrører følgende elementer, vedtages af Kommissionen i overensstemmelse med forvaltningsproceduren i artikel 10, stk. 2:~~
- ~~(a) den årlige arbejdsplan~~
  - ~~(b) det årlige budget og fordelingen af midler mellem Grundtvig-programmets forskellige aktioner~~

- ~~(c) — de overordnede retningslinjer for gennemførelse af Grundtvig programmet, dets udvælgelseskriterier og procedurer~~
  - ~~(d) — fordelingen af midler mellem medlemsstaterne i forbindelse med aktioner, der skal forvaltes gennem de nationale kontorer, jf. bilaget~~
  - ~~(e) — ordninger for tilsyn med og evaluering af programmet og for resultatformidling og overførsel.~~
- ~~2. — Foranstaltninger, der er nødvendige for gennemførelsen af Grundtvig programmet, og som vedrører alle andre elementer end dem, som er specificeret i dennes artikels stk. 1, vedtages efter rådgivningsproceduren jf. artikel 10, stk. 3.~~

Kapitel V

Det tværgående program

Artikel 3732

Operationelle målsætninger **Det tværgående programs målsætninger**

- 1.** Ud over de **generelle** målsætninger for **det integrerede programmet for livslang læring**, som er anført i artikel 1 og 2 **artikel 1**, er de **specifikke** mål for det tværgående program:
  - (a) **at fremme europæisk samarbejde på områder, der omfatter to eller flere underprogrammer**
  - (b) **at fremme konvergensens kvaliteten og gennemsigtigheden i medlemsstaternes uddannelsessystemer.**
- 2.** **Det tværgående programs operationelle målsætninger er:**
  - (a) at støtte den politiske udvikling og samarbejdet på europæisk plan inden for livslang læring, især i forbindelse med **Lissabon-processen og "Uddannelse og erhvervsuddannelse 2010" samt** Bologna- og Københavnsprocesserne og efterfølgende processer
  - ~~(b) at sikre et tilstrækkeligt udbud af sammenlignelige oplysninger, statistikker og analyser for at understøtte udviklingen af politikker for livslang læring~~
  - ~~(c) at overvåge fremskridtene i opfyldelsen af målsætningerne om og målene for livslang læring og at afdække områder, som skal gøres til genstand for særlig opmærksomhed~~
  - (b) at sikre et tilstrækkeligt udbud af sammenlignelige oplysninger, statistikker og analyser for at understøtte udviklingen af politikker for livslang læring, og at overvåge fremskridtene i opfyldelsen af målsætningerne om og målene for livslang læring og at indkredse områder, der skal gøres til genstand for særlig opmærksomhed**
  - (c) at fremme sprogindlæring og støtte sproglig mangfoldighed i medlemsstaterne
  - (d) at støtte udviklingen af ikt-baseret nyskabende indhold, tjenester, pædagogik og praksis for livslang læring
  - (e) at sikre, at resultaterne af **det integrerede programmet for livslang læring** anerkendes på passende vis samt demonstreres og gennemføres i vidt omfang.

Det tværgående programs aktioner

1. Følgende aktioner kan modtage støtte i henhold til den i artikel 2-3, stk. 2, litra a), angivne nøgleaktivitet, som er **samarbejde om politik og innovation inden for livslang læring**:
  - (a) Individuel mobilitet, jf. artikel 5, stk. 1, litra a), herunder studiebesøg for eksperter og embedsmænd, som udnævnes af nationale, regionale og lokale myndigheder, for ledere af uddannelsesinstitutioner og vejledningstjenester og organer til anerkendelse af **erhvervet kompetence og opnået erfaring** samt for arbejdsmarkedets parter.
  - (b) Multilaterale projekter, jf. artikel 5, stk. 1, litra e), der fokuserer på udarbejdelse og afprøvning af forslag til politik, der er udarbejdet på fællesskabsplan, **og innovation inden for livslang læring**.
  - (c) Multilaterale samarbejdsnetværk, jf. artikel 5, stk. 1, litra e), bestående af eksperter og/eller institutioner, der samarbejder om politikspørgsmål. Sådanne netværk kan omfatte:
    - i) tematiske netværk, som behandler emner vedrørende indholdet i livslang læring eller livslange læringsmetoder og -politikker. Sådanne netværk kan observere, udveksle, kortlægge og analysere god praksis og innovation og fremsætte forslag til bedre og bredere anvendelse af denne praksis på tværs af medlemsstaterne
    - ii) ~~stående konferencer~~ **fora** om **strategiske emner** politikspørgsmål, ~~som har til formål at koordinere politikken på EU-plan om strategiske emner inden for livslang læring.~~
  - (d) Observation og analyse af politikker og systemer inden for livslang læring, jf. artikel 5, stk. 1, litra f), som kan omfatte:
    - i) undersøgelser og sammenlignende forskning
    - ii) udvikling af indikatorer og statistiske undersøgelser, herunder støtte til det arbejde, der foregår inden for livslang læring i samarbejde med Eurostat
    - iii) støtte til driften af Eurydice-nettet og finansieringen af Det Europæiske Eurydice-kontor, som Kommissionen har oprettet.
  - (e) En indsats for at støtte gennemskueligheden og anerkendelsen af kvalifikationer og kompetencer, også i de tilfælde, hvor disse er erhvervet gennem ikke-formel og uformel læring, oplysninger og vejledning om mobilitet med læringsmæssigt sigte og samarbejde om kvalitetssikring, jf. artikel 5, stk. 1, litra f), som kan omfatte:

- i) netværk af organisationer, der fremmer mobilitet og anerkendelse, f.eks. Euroguidance-nettet og Naric-nettet af nationale informationscentre for akademisk anerkendelse
  - ii) støtte til tværnationale webbaserede tjenester som f.eks. Ploteus
  - iii) aktiviteter i forbindelse med Europass-initiativet i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets beslutning **nr. 2241/2004** om en samlet ramme for større gennemsigtighed i kvalifikationer og kompetencer.
- (f) Andre initiativer, jf. artikel 5, stk. 1, litra h), (ledsageforanstaltninger), **herunder peer-læring-aktiviteter**, som er rettet mod at fremme målsætningerne i den i artikel ~~23~~, stk. 2, litra a), angivne nøgleaktivitet.
2. Følgende ~~strategiske~~ aktioner, der er udformet for at opfylde undervisnings- og læringsbehov ~~i mere end én fase af livet~~, **vedrørende mere end et underprogramråde**, kan modtage støtte i henhold til den i artikel ~~23~~, stk. 2, litra b), angivne nøgleaktivitet (**sproglæring**):
- (a) Multilaterale projekter, jf. artikel 5, stk. 1, litra e), som bl.a. har til formål at:
    - i) udvikle nye sprogindlæringsmaterialer, herunder online-kurser og redskaber til afprøvning af sprogkundskaber
    - ii) udvikle redskaber og kurser til uddannelse af sproglærere, **erhvervslærere og andet personale**.
  - (b) Netværk, jf. artikel 5, stk. 1, litra e), på området for sprogindlæring og sproglig mangfoldighed.
  - (c) Andre initiativer, som stemmer overens med ~~det integrerede~~ **målsætningerne i programmet for livslang læring** ~~målsætninger~~, jf. artikel 5, stk. 1, litra h), herunder aktiviteter, som skal gøre sprogindlæring mere attraktiv for elever/studerende gennem massemedie- og/eller markedsførings-, reklame- og informationskampagner samt konferencer, studier og statistiske indikatorer på området for sprogindlæring og sproglig mangfoldighed.
3. Følgende aktioner, **der er udformet for at opfylde undervisnings- og læringsbehov vedrørende mere end et underprogramråde**, kan modtage støtte i henhold til den i artikel ~~23~~, stk. 2, litra c), angivne nøgleaktivitet (**ikt**):
- (a) Multilaterale projekter, jf. artikel 5, stk. 1, litra e), der fokuserer på udvikling og formidling af innovative metoder, tjenesteydelser og omgivelser samt innovativt indhold.
  - (b) Netværk, jf. artikel 5, stk. 1, litra e), med henblik på at dele og udveksle viden, erfaring og god praksis.
  - (c) Anden indsats, der har til formål at forbedre politik og praksis i forbindelse med livslang læring, jf. artikel 5, stk. 1, litra f), herunder f.eks. mekanismer til evaluering, observation, benchmarking, kvalitetsforbedring og analyse af udviklingen inden for teknologi og pædagogik.

4. Følgende aktioner kan modtage støtte under den i artikel 23, stk. 2, litra d), angivne nøgleaktivitet (**udbredelse**):
- (a) Unilaterale og nationale projekter, jf. artikel 5, stk. 1, litra d).
  - (b) Multilaterale projekter, jf. artikel 5, stk. 1, litra e), der bl.a. har til formål at:
    - i) understøtte udnyttelsen og gennemførelsen af nyskabende produkter og processer
    - ii) stimulere samarbejdet mellem projekter, som vedrører samme område
    - iii) udvikle god praksis i forbindelse med formidlingsmetoder.
  - (c) Udarbejdelse af referencemateriale, jf. artikel 5, stk. 1, litra f), f.eks. i form af indsamling af relevante statistiske oplysninger og undersøgelser om formidling, resultatudnyttelse og udveksling af god praksis.

Artikel 39

Gennemførelsesforanstaltninger

1. ~~Foranstaltninger, som er nødvendige for gennemførelsen af det tværgående program, og som vedrører følgende elementer, vedtages af Kommissionen i overensstemmelse med forvaltningsproceduren i artikel 10, stk. 2:~~
- ~~(a) det årlige arbejdsprogram, udvælgelseskriterier og procedurer~~
  - ~~(b) det årlige budget og fordelingen af midler mellem det tværgående programs forskellige aktioner~~
  - ~~(c) retningslinjer for gennemførelse af det tværgående program og dets nøgleaktiviteter~~
  - ~~(d) fordelingen af midler mellem medlemsstaterne i forbindelse med aktioner, der skal forvaltes gennem de nationale kontorer, jf. bilaget~~
  - ~~(e) ordninger for tilsyn med og evaluering af programmet og for resultatformidling og overførelse.~~
2. ~~Foranstaltninger, der er nødvendige for gennemførelsen af det tværgående program, og som vedrører alle andre elementer end dem, som er specificeret i dennes artikels stk. 1, vedtages efter rådgivningsproceduren jf. artikel 10, stk. 3.~~

Kapitel VI

Jean Monnet-programmet

Artikel 4034

Deltagelse i Jean Monnet-programmet

Inden for rammerne af ~~det integrerede programmet for livslang læring og bilaget~~ er Jean Monnet-programmet rettet mod:

- (a) Studerende og forskere, der beskæftiger sig med europæisk integration på alle former for videregående uddannelse (~~ISCED-niveau 5 og 6~~) såvel i som uden for Fællesskabet.
- (b) højere læreanstalter i og uden for Fællesskabet, **der er anerkendt i deres hjemlande**
- (c) ~~undervisere og administrativt personale~~ **lærere og andet** personale på disse læreanstalter
- (d) sammenslutninger og repræsentanter for personer, der er involveret i uddannelse i og uden for Fællesskabet,
- (e) offentlige og private organisationer, der er ansvarlige for tilrettelæggelse og afholdelse af uddannelse og erhvervsuddannelse på lokalt og regionalt plan,
- (f) forskningscentre og -organer, der beskæftiger sig med spørgsmål vedrørende europæisk integration i og uden for Fællesskabet.

Artikel 4135

Operationelle målsætninger **Jean Monnet-programmets målsætninger**

1. Ud over de ~~generelle~~ målsætninger for ~~det integrerede programmet for livslang læring~~, som er anført i ~~artikel 1 og 2~~ **artikel 1**, er de **specifikke** mål for Jean Monnet-programmet:

- (a) **at stimulere undervisnings-, forsknings- og refleksionsaktiviteter inden for europæiske integrationsstudier**
- (b) **at støtte eksistensen af en passende vifte af institutioner og organisationer, der beskæftiger sig med spørgsmål vedrørende europæisk integration og med uddannelse i et europæisk perspektiv.**

2. **Jean Monnet-programmets operationelle målsætninger er:**

- (a) at stimulere en høj kvalitet i undervisning, forskning og indhold i europæiske integrationsstudier på højere læreanstalter i og uden for Fællesskabet
- (b) at forbedre sagkyndige akademikers og almindelige europæiske borgers viden og bevidsthed om spørgsmål, der vedrører europæisk integration
- (c) at støtte vigtige europæiske institutioner, som beskæftiger sig med spørgsmål vedrørende europæisk integration
- (d) at støtte forekomsten af europæiske sammenslutninger **og institutioner** af høj kvalitet, der er aktive på uddannelsesområdet.

*Artikel ~~42~~**36***

Jean Monnet-programmets aktioner

1. Følgende aktioner kan opnå støtte i henhold til den i artikel ~~23~~**23**, stk. 3, litra a), angivne nøgleaktivitet:
  - (a) Unilaterale og nationale projekter, jf. artikel 5, stk. 1, litra d), der kan omfatte:
    - i) Jean Monnet-lærestole, ekspertisecentre og undervisningsmoduler
    - ii) sammenslutninger af professorer, andre lærere på højere læreanstalter og forskere, der specialiserer sig i europæisk integration
    - iii) støtte til unge forskere, der specialiserer sig i europæiske integrationsstudier
    - iv) informations- og forskningsaktiviteter om Fællesskabet med henblik på fremme af diskussion, refleksion og viden vedrørende den europæiske integrationsproces.
  - (b) Multilaterale projekter og netværk, jf. artikel 5, stk. 1, litra e), herunder bl.a. støtte til etablering af multilaterale forskningsgrupper på området europæisk integration.

2. Driftsstøtte jf. artikel 5, stk. 1, litra g), for at støtte visse driftsmæssige og administrative udgifter for følgende institutioner, som forfølger et mål af europæisk interesse, kan tildeles i forbindelse med den i artikel ~~23~~**23**, stk.3, litra b), nævnte nøgleaktivitet:
  - (a) Europakollegiet (afdelingerne i Brügge og Natolin)
  - (b) the European University Institute, Florence
  - (c) Det Europæiske Institut for Offentlig Forvaltning, Maastricht
  - (d) the Academy of European Law, Trier
  - (e) **Det Europæiske Agentur for Udvikling af Undervisning af Personer med Særlige Behov, Middelfart.**

3. I henhold til den nøgleaktivitet, som er beskrevet i artikel ~~23~~, stk. 3, litra c), kan driftstilskud jf. artikel 5, stk. 1, litra g), tildeles for at yde tilskud til visse driftsmæssige og administrative udgifter for europæiske institutioner eller foreninger, som er aktive på uddannelsesområdet.
4. Der kan være tale om tilskud, som tildeles på årsbasis, eller tilskud, som kan fornyes i overensstemmelse med en partnerskabsrammeaftale med Kommissionen.

Artikel ~~43~~37

Jean Monnet-programmets budget

Mindst ~~28~~% **16 %** af Jean Monnet-programmets budget afsættes til støtte af den i artikel ~~23~~, stk. 3, litra a), angivne nøgleaktivitet, mindst ~~44~~% **65 %** afsættes til den i artikel ~~23~~, stk. 3, litra b), angivne nøgleaktivitet og mindst ~~48~~% **19 %** til den i artikel ~~23~~, stk. 3, litra c), angivne nøgleaktivitet.

Artikel 44

Gennemførelsesforanstaltninger

- ~~1. Foranstaltninger, som er nødvendige for Jean Monnet-programmets gennemførelse, og som vedrører følgende elementer, vedtages af Kommissionen i overensstemmelse med forvaltningsproceduren i artikel 10, stk. 2:~~
  - ~~(a) det årlige arbejdsprogram, udvælgelseskriterier og procedurer~~
  - ~~(b) det årlige budget og fordelingen af midler mellem Jean Monnet-programmets forskellige aktioner~~
  - ~~(c) retningslinjer for gennemførelse af Jean Monnet-programmet og dets nøgleaktiviteter~~
  - ~~(d) ordninger for tilsyn med og evaluering af programmet og for resultatformidling og overførelse.~~
- ~~2. Foranstaltninger, der er nødvendige for gennemførelsen af Jean Monnet-programmet, og som vedrører alle andre elementer end dem, som er specificeret i dennes artikels stk. 1, vedtages efter rådgivningsproceduren jf. artikel 10, stk. 3.~~

AFSNIT III

OVERGANGSBESTEMMELSER OG AFSLUTTENDE BESTEMMELSER.

Artikel ~~45~~38

Overgangsbestemmelse

1. Aktioner, der er påbegyndt senest den 31. december 2006 på grundlag af afgørelse 1999/382/EF²⁷, afgørelse nr. 253/2000/EF²⁸, afgørelse nr. 2318/2003/EF²⁹, afgørelse nr. 791/2004/EF³⁰ eller beslutning nr. **2241/2004/EF**³¹, forvaltes i overensstemmelse med bestemmelserne i disse afgørelser, dog med den undtagelse, at de udvalg, der er nedsat i henhold til disse afgørelser, erstattes af det udvalg, der er nedsat i medfør af denne afgørelses artikel 10.
2. **Som angivet i artikel 18 i Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002 kan formålsbestemte indtægter, der stammer fra tilbagebetaling af uretmæssigt udbetalte beløb, i henhold til afgørelse nr. 382/1999/EF, afgørelse nr. 253/2000/EF, afgørelse nr. 2318/2003/EF, afgørelse nr. 791/2004/EF eller beslutning nr. 2241/2004/EF stilles til rådighed for programmet.**

Artikel ~~46~~39

Ikrafttræden

Denne afgørelse træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Udfærdiget i Bruxelles, den .

På Europa-Parlamentets vegne
Formand

På Rådets vegne
Formand

---

²⁷ EFT L 146 af 11.6.1999, s. 33.

²⁸ EFT L 28 af 3.2.2000, s. 1.

²⁹ EUT L 345 af 31.12.2003, s. 9.

³⁰ EUT L 138 af 30.4.2004, s. 31.

³¹ EUT **L 390 af 31.12.2004, s. 6.**

BILAG

ADMINISTRATIVE OG FINANSIELLE BESTEMMELSER

A. Administrative bestemmelser

Følgende procedurer gælder for forslag til og udvælgelse af aktiviteter i ~~det integrerede~~ programmet for livslang læring:

1. Procedure for de nationale kontorer

1.1 Procedure 1

Følgende aktioner, i forbindelse med hvilke udvælgelsen foretages af de respektive nationale kontorer, forvaltes gennem "procedure 1 for nationale kontorer":

- (a) tværnational mobilitet for personer, der deltager i livslang læring i Europa, jf. artikel 5, stk. 1, litra a)
- (b) bilaterale og multilaterale partnerskaber, jf. artikel 5, stk. 1, litra b)
- (c) unilaterale og nationale projekter, jf. artikel 5, stk. 1, litra d), såfremt disse finansieres i henhold til artikel ~~38~~ 33, stk. 4, litra a).

Ansøgninger om finansiel støtte fra disse aktioner skal indgives til de respektive nationale kontorer, som medlemsstaterne har etableret i henhold til artikel 6, stk. 2, litra b). Medlemsstaterne udvælger og tildeler finansiel støtte til de ansøgere, der udvælges i overensstemmelse med de overordnede retningslinjer, som fastsættes i henhold til afgørelsens ~~artikel 9, 21, 26, 31, 36 og 39~~ artikel 9. De nationale kontorer fordeler støtten til modtagere, som befinder sig i de respektive medlemsstater. Den enkelte partner i et bilateralt eller multilateralt partnerskab vil modtage støtte direkte fra det respektive nationale kontor.

1.2 Procedure 2

Følgende aktion, i forbindelse med hvilke evalueringen og udvælgelsen foretages af Kommissionen, men hvor ~~evalueringen og~~ aftaleprocedurerne varetages af de respektive nationale kontorer, forvaltes gennem "procedure 2 med de nationale kontorer":

- multilaterale projekter, jf. artikel 5, stk. 1, litra c).

~~Ansøgninger om finansiel støtte fra denne aktion indgives til de respektive nationale kontorer, som projektkoordinatorens medlemsstat har etableret i henhold til artikel 6, stk. 2, litra b). Det nationale kontor i projektkoordinatorens medlemsstat gennemfører evalueringen af ansøgningerne og indsender en kort liste over ansøgninger, som det foreslår godkendt, til Kommissionen. Når Kommissionen har truffet afgørelse om denne korte liste, tildeler det nationale kontor passende finansiel støtte til de ansøgere, der udvælges i overensstemmelse med de overordnede retningslinjer, som fastsættes i henhold til afgørelsens artikel 31. Før det nationale kontor i projektkoordinatorens land fremsender den korte liste til Kommissionen, skal det kontakte kontorerne i de øvrige projektpartneres lande. Kommissionen, som i samarbejde med eksperter fra medlemsstaterne gennemfører en evaluering af~~

forslagenes kvalitet. Kommissionen udvælger og tildeler finansiel støtte til de ansøgere, der udvælges i overensstemmelse med de overordnede retningslinjer, som fastsættes i henhold til artikel 9. Kommissionen overfører støttemidlerne til udvalgte projekter til projektkoordinatorens nationale kontor. De nationale kontorer fordeler støtten til de udvalgte projektkoordinatorene i de respektive medlemsstater, som vil være ansvarlige for at fordele midlerne til de partnere, som er involveret i projekterne.

2. Kommissionsproceduren

Følgende aktioner, i forbindelse med hvilke forslagene indsendes til Kommissionen, og udvælgelsesafgørelserne træffes af Kommissionen, administreres gennem "kommissionsproceduren":

- (a) unilaterale og nationale projekter, jf. artikel 5, stk. 1, litra d), medmindre disse finansieres i henhold til artikel ~~38~~ **33**, stk. 4, litra a)
- (b) multilaterale projekter og netværk, jf. artikel 5, stk. 1, litra e)
- (c) overvågning og analyse af politikker og systemer inden for livslang læring, etablering af referencemateriale, bl.a. undersøgelser, statistikker, analyser og indikatorer, samt en indsats for at støtte gennemskuelighed og anerkendelse i forbindelse med kvalifikationer og tidligere uddannelse, jf. artikel 5, stk. 1, litra f)
- (d) driftsstøtte, jf. artikel 5, stk. 1, litra g)
- (e) andre initiativer, som er rettet mod at fremme ~~det integrerede programs målsætningerne~~ **for programmet for livslang læring** (ledsageforanstaltninger), jf. artikel 5, stk. 1, litra h).

Anmodninger om finansiel bistand i forbindelse med disse aktioner indsendes til Kommissionen, som forestår udvælgelsen og tildeler finansiel bistand til de ansøgere, der udvælges i overensstemmelse med de overordnede retningslinjer, som fastsættes i henhold til ~~artikel 9, 21, 26, 31, 36, 39 og 44~~ **Artikel 9**.

B. Finansielle bestemmelser

Kommissionen sikrer, at de finansielle og administrative krav, som stilles til modtagere af støtte fra ~~det integrerede program~~ **met for livslang læring**, står i forhold til støttens omfang. Kommissionen sikrer navnlig, at de finansielle bestemmelser og ansøgnings- samt afrapporteringskravene ved individuel mobilitet og ved partnerskaber er brugervenlige og så enkle, at de ikke begrænser adgangen for mindre gunstigt stillede enkeltpersoner og for de institutioner eller organisationer, som beskæftiger sig med disse.

Kommissionen meddeler de nationale kontorer de kriterier, disse skal følge for så vidt angår udvælgelses- og tildelingsprocedurer, samt kontrakt- og betalings-/revisionsordninger for de midler, de forvalter. Disse kriterier skal tage hensyn til størrelsen af den tildelte støtte, og hvis støtten er på mindre end 25 000 EUR, skal der ifølge kriterierne gælde forenklede ordninger på alle trin, hvor ansøgere eller modtagere

er involverede. De skal gøre det muligt for de nationale kontorer at fastlægge og afgrænse de oplysninger, der kræves af støtteansøgere, og at udstede kontrakter efter tildeling af støtte på et forenklet grundlag, der kun omfatter følgende elementer:

- **de kontraherende parter**
- **kontraktens varighed, svarende til den periode, modtageren er berettiget til støtte**
- **det maksimale støttebeløb**
- **en kort beskrivelse af den pågældende aktion**
- **krav til afrapportering og adgang til revision.**

Kriterierne skal endvidere gøre det muligt for de nationale kontorer at fastsætte, at modtagernes medfinansiering kan udgøres af bidrag i form af naturalier. Disse skal kunne verificeres reelt, men skal ikke nødvendigvis kunne evalueres finansielt.

1. Aktioner, der forvaltes gennem procedure 1 for de nationale kontorer

1.1 De fællesskabsmidler, der er afsat til finansiell støtte til de aktioner, som forvaltes gennem de nationale kontorer jf. afsnit A, punkt 1.1, i dette bilag, fordeles mellem medlemsstaterne i overensstemmelse med de af Kommissionen fastsatte regler i overensstemmelse med artikel 10, stk. 2, som kan omfatte elementer så som:

- (a) hver medlemsstat tildeles med henblik på den pågældende aktion et minimumsbeløb, der fastsættes under hensyntagen til de disponible bevillinger
- (b) resten tildeles de forskellige medlemsstater i forhold til:
  - i) ~~forskelle i leveomkostninger mellem medlemsstaterne~~
  - ii) ~~afstanden mellem medlemsstaternes hovedstæder~~
  - iii) ~~omfanget af efterspørgslen og/eller deltagelsen i den pågældende aktion inden for hver medlemsstat~~
- (~~iv~~) hver medlemsstats samlede antal af
  - elever og lærere i skoleundervisning i forbindelse med skolepartnerskaber og mobilitetsaktioner under Comenius-programmet, jf. artikel ~~19~~ **18**, stk. 1, litra a), og b)
  - studerende og/eller kandidater i videregående uddannelse i forbindelse med studentermobilitet og intensive programaktioner under Erasmus-programmet, jf. artikel 24 **22**, stk. 1, litra a), punkt i) og iv)
  - lærere på højere læreanstalter i forbindelse med mobilitetsaktioner for lærere og andet personale under Erasmus-programmet, jf. artikel 24 **22**, stk. 1, litra a), punkt ii) og iii)

- indbyggere i alt og antallet af personer i alderen 15-35 i forhold hertil for så vidt angår mobilitets- og partnerskabsaktioner ~~og samt bilaterale og multilaterale projekter~~ under Leonardo da Vinci-programmet jf. artikel ~~29~~ 26, stk. 1, litra a) og b) ~~og e)~~
- voksne i forbindelse med mobilitets- og partnerskabsaktioner under Grundtvig-programmet jf. artikel ~~34~~ 30, stk. 1, litra a) og b)

(ii) forskelle i leveomkostninger mellem medlemsstaterne

(iii) afstanden mellem medlemsstaternes hovedstæder

(iv) omfanget af efterspørgslen og/eller deltagelsen i den pågældende aktion inden for hver medlemsstat.

1.2 Disse regler bør så vidt muligt være neutrale i forhold til de forskellige uddannelses- og erhvervsuddannelsessystemer i medlemsstaterne.

1.23 De således fordelte fællesskabsmidler forvaltes af de nationale kontorer, jf. artikel 6, stk. 2, litra b).

1.34 Kommissionen træffer i samarbejde med medlemsstaterne de nødvendige foranstaltninger til at fremme en afbalanceret deltagelse på fællesskabsplan, nationalt plan og, hvor det er hensigtsmæssigt, regionalt plan samt eventuelt på tværs af de forskellige studieområder. Bevillingerne til de pågældende foranstaltninger kan ikke udgøre over 5 % af det årlige budget til finansiering af de pågældende aktioner.

2. Udnævnelse af støttemodtagere

De institutioner, som er anført i artikel 42 ~~42~~ 36, stk. 2, i denne afgørelse, udnævnes hermed som modtagere af støtte fra ~~det integrerede programmet~~ for livslang læring, jf. artikel 168 i ~~Kommissionens~~ forordning (EF, Euratom) nr. 2342/2002.

De nationale enheder i Naric-nettet, Eurydice-nettet, Euroguidance-nettet, de nationale ~~referencepunkter for~~ støttetjenester for e-partnerskabsaktionen (e-twinning) for ~~erhvervsuddannelse~~ og de nationale Europass-centre fungerer som redskaber, der skal gennemføre programmet på nationalt plan i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 54, stk. 2, litra c), i forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002 og artikel 38 i forordning (EF, Euratom) nr. 2342/2002.

3. Kategorier af støttemodtagere

I overensstemmelse med artikel 114, stk. 1, i Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002 kan der tildeles støtte til juridiske eller fysiske personer. Hvis det drejer sig om fysiske personer, kan dette bl.a. ske i form af legater.

4. Faste støttebeløb, enhedsomkostninger og priser

Der kan i overensstemmelse med artikel 181, stk. 1, i ~~Kommissionens~~ forordning (EF, Euratom) nr. 2342/2002 anvendes faste støttebeløb og/eller enhedsomkostninger i forbindelse med de i artikel 5 beskrevne aktioner.

Faste støttebeløb anvendes op til et beløb på 25 000 EUR pr. tilskud. De kan kombineres op til et beløb på 100 000 EUR eller bruges sammen med enhedsomkostninger.

Kommissionen kan tildele priser i forbindelse med aktiviteter, som er iværksat inden for rammerne af det integrerede programmet for livslang læring.

5. Partnerskabsaftaler

Hvis der ydes støtte til aktioner i dette program på grundlag af rammeaftaler om partnerskab i henhold til artikel 163 i forordning (EF, Euratom) nr. 2342/2002, kan sådanne partnerskaber udvælges og finansieres i en periode på fire år efter en forenklet fornyelsesprocedure.

6. Offentlige institutioner eller organisationer, der udbyder læringsmuligheder

Alle skoler og højere læreanstalter, der er anført af medlemsstaterne, og alle institutioner eller organisationer, der udbyder læringsmuligheder, der i de sidste to år har modtaget over 50 % af deres årlige indtægter fra offentlige kilder, eller som kontrolleres af offentlige organer eller deres repræsentanter, behandles af Kommissionen som havende den nødvendige finansielle, faglige og administrative kapacitet samt den nødvendige finansielle stabilitet til at gennemføre projekter under dette program; det kræves ikke, at de fremlægger yderligere dokumentation som bevis herfor. Disse institutioner eller organisationer kan fritages fra revisionskrav i henhold til artikel 173, stk. 4, i forordning (EF, Euratom) nr. 2342/2002.

7. Organer, der forfølger et mål af almen europæisk interesse

I de tilfælde, hvor der i forbindelse med dette program ydes driftstilskud til organer, der forfølger et mål af almen europæisk interesse, jf. artikel 162 i Kommissionens forordning (EF, Euratom) nr. 2342/2002, skal disse i henhold til artikel 113, stk. 2, i Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002 ikke følge princippet om gradvis nedtrapning ved fornyelse.

8. Ansørgernes faglige kompetence og kvalifikationer

Kommissionen kan i overensstemmelse med artikel 176, stk. 2, i Kommissionens forordning (EF, Euratom) nr. 2342/2002 bestemme, at nærmere angivne kategorier af støttemodtagere besidder de faglige kompetencer og kvalifikationer, som er nødvendige for at gennemføre den foreslåede aktion eller arbejdsplan.

9. Deltagelse af partnere fra tredjelande

Partnere fra tredjelande kan deltage i multilaterale projekter, netværk eller partnerskaber i henhold til betingelserne i artikel ~~45~~14, stk. 2, såfremt Kommissionen eller det pågældende nationale kontor beslutter det. Beslutningen om, hvorvidt sådanne partnere skal støttes, baseres på omfanget af den europæiske merværdi, som deres deltagelse i projektet, netværket eller partnerskabet kan forventes at resultere i.

10. Mindste tildelinger

Jf. denne afgørelses artikel ~~15~~**14** fastsættes de mindstebeløb, som tildeles til sektorale **underprogrammer**, i overensstemmelse med de i nævnte artikel angivne finansielle rammer:

Comenius ~~10 %~~**13 %**

Erasmus 40 %

Leonardo da Vinci 25 %

Grundtvig ~~3 %~~**4 %**

911. Nationale kontorer

Fællesskabet yder et finansielt bidrag som støtte til de nationale kontorers aktiviteter, som oprettes af medlemsstaterne i henhold til afgørelsens artikel 6, stk. 2, litra b). ~~Sådan bistand kan ydes i form af driftsstøtte og må ikke overstige 50 % af de samlede støtteberettigede omkostninger i det nationale kontors godkendte arbejdsplan.~~

I overensstemmelse med artikel 38, stk. 1, i ~~Kommissionens~~ forordning (**EF, Euratom**) nr. 2342/2002 kan det nationale kontors funktion i tredjelande, som deltager i ~~det integrerede program~~**met for livslang læring** i kraft af denne afgørelses artikel 7, stk. 1, uddelegeres til offentlige organer eller privatretlige organer med en offentlig tjenesteydelsesopgave, som er underlagt det pågældende lands lovgivning.

I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet vil certificerings- og afrapporteringskravene blive begrænset til det nødvendige minimum.

1012. Teknisk bistand

Budgetrammen for ~~det integrerede program~~**met for livslang læring** kan også dække udgifter i forbindelse med forberedende foranstaltninger, overvågning, kontrol, revision og evaluering, som er direkte nødvendige for programmets gennemførelse og for opfyldelsen af dets målsætninger. Der kan f.eks. være tale om undersøgelser, møder, informationsaktiviteter, publikationer, udgifter til informationsnetværk til udveksling af oplysninger og andre udgifter til teknisk og administrativ bistand, som Kommissionen behøver for at gennemføre programmet.

1113. Forholdsregler mod svig

Ifølge afgørelser truffet af Kommissionen i henhold til ~~artikel 9, 21, 26, 31, 36, 39 og 44~~ **artikel 9** og de kontrakter og aftaler, der indgås som følge heraf, samt aftaler med deltagende tredjelande, skal der foretages overvågning og finansiell kontrol af Kommissionen (eller en af Kommissionen bemyndiget repræsentant), herunder af **OLAF Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF)**, samt foretages revision af Revisionsretten om nødvendigt i form af kontrolbesøg. De nationale kontorer samt eventuelt støttemodtagere kan gøres til genstand for en sådan kontrol.

Modtagere af driftsstøtte skal i fem år at regne fra den sidste betaling opbevare alle bilag, herunder en finansieringsoversigt med revisionspåtegning, over udgifter, der er

afholdt i løbet af støtteåret, således at de er til rådighed for Kommissionen. Støttemodtageren skal sikre sig, at eventuelle bilag, som partnere er i besiddelse af, stilles til rådighed for Kommissionen.

Kommissionen kan enten ved sit eget personale eller ved ethvert andet kvalificeret eksternt organ, som Kommissionen vælger, få foretaget en revision af støttens anvendelse. En sådan revision kan gennemføres i hele aftalens løbetid og i en periode på fem år efter udbetalingen af restbeløbet. I begrundede tilfælde kan resultaterne af revisionen medføre, at Kommissionen træffer beslutning om tilbagebetaling.

Kommissionens personale og eksternt personale, som er bemyndiget af Kommissionen, skal have passende adgang til modtagerens kontorer og til alle oplysninger, herunder oplysninger i elektronisk format, som er nødvendige for at gennemføre sådanne revisioner.

Revisionsretten og ~~Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF)~~ **OLAF** skal have samme adgangsret som Kommissionen.

I overensstemmelse med Rådets Forordning (Euratom, EF) nr. 2185/96 kan Kommissionen desuden gennemføre kontrolbesøg på stedet og tilsyn i forbindelse med programmet.

For så vidt angår fællesskabsforanstaltninger, som finansieres i henhold til denne afgørelse, skal som uregelmæssighed i henhold til forordning (EF, Euratom) nr. 2988/95 betragtes enhver overtrædelse af en fællesskabsbestemmelse, som kan tilskrives en økonomisk beslutningstagers handling eller undladelse, der skader eller vil kunne skade De Europæiske Fællesskabers almindelige budget eller budgetter, der forvaltes af De Europæiske Fællesskaber, enten ved formindskelse eller bortfald af indtægter, der stammer fra de egne indtægter, der opkræves direkte for Fællesskabernes regning, eller ved afholdelse af en uretmæssig udgift.

LEGISLATIVE FINANCIAL STATEMENT

Policy area(s):	Education and culture
Activit(y/ies):	Education and training

TITLE OF ACTION: COMMUNITY PROGRAMME IN THE FIELD OF LIFELONG LEARNING
--

1.   **BUDGET LINE(S) + HEADING(S)**

15.02.22 (Lifelong Learning Programme); 15.04.01.22 (Lifelong Learning Programme administrative expenditure); 15.01.04.30 (Executive Agency)

2.   **OVERALL FIGURES**

2.1.   Total allocation for action : € 6,970 million for commitment

2.2.   Period of application:

2007-2013

2.3.   Overall multiannual estimate of expenditure:

(a)   Schedule of commitment appropriations/payment appropriations (financial intervention) (*see point 6.1.1*)

Cash prices € million

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*	Total
Commitments	820.900	876.181	939.067	979.874	1,011.269	1,066.753	1,099.228	6,793.272
Payments	563.670	877.324	928.943	971.195	1,004.141	1,055.471	1,392.528	6,793.272

* 2013 et seq for payments

(b)   Technical and administrative assistance and support expenditure (*see point 6.1.2*)

Cash prices € million

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*	Total
Commitments	23.772	24.247	24.732	25.227	25.732	26.246	26.772	176.728
Payments	23.772	24.247	24.732	25.227	25.732	26.246	26.772	176.728

* 2013 et seq for payments

Cash prices € million

Subtotal a + b	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*	Total
Commitments	844,672	900,428	963,799	1.005,101	1.037,001	1.092,999	1.126,000	6.970,000
Payments	587,442	901,571	953,675	996,422	1.029,873	1.081,717	1.419,300	6.970,000

* 2013 et seq for payments

(c) Overall financial impact of human resources and other administrative expenditure
(see points 7.2 and 7.3)

Cash prices € million

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Total
Commitments/ payments	27.032	27.572	28.124	28.686	29.260	29.845	30.442	200.961

Cash prices € million

TOTAL a+b+c	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*	Total
Commitments	871.704	928.000	991.923	1,033.787	1,066.261	1,122.844	1,156.442	7,170.961
Payments	614.474	929.143	981.799	1,025.108	1,059.133	1,111.562	1,449.742	7,170.961

* 2013 et seq for payments

2.4. Compatibility with financial programming and financial framework

Proposal is compatible with the working document of the Commission services of 11 April 2006 on the financial Framework 2007-2013.

2.5. Financial impact on revenue:

Proposal has no financial implications (involves technical aspects regarding implementation of a measure)

3. BUDGET CHARACTERISTICS

Type of expenditure	New	EFTA contribution	Contributions from applicant countries	Heading in financial framework	
Non-comp	Diff	NO	YES	YES	1A

4. LEGAL BASIS

Treaty establishing the European Community, Articles 149 and 150.

5. DESCRIPTION AND GROUNDS

See initial proposal.

6. FINANCIAL IMPACT

6.1. Total financial impact on Part B - (over the entire programming period)

6.1.1. Financial intervention

Commitments (cash prices)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Total
Comenius	133.200	138.527	143.531	148.653	153.924	161.689	167.313	1,046.837
Erasmus	363.200	386.457	432.855	454.627	467.576	495.769	513.294	3,113.778
Leonardo	209.500	225.098	237.377	247.756	257.306	270.653	277.261	1,724.951
Grundtvig	37.920	48.383	50.288	52.254	54.281	56.371	58.527	358.024
Transversal	53.160	53.176	49.710	50.771	51.853	55.416	55.440	369.526
Jean Monnet	22.540	23.133	23.871	24.349	24.836	25.332	25.839	169.900
Operational	1.380	1.407	1.435	1.464	1.493	1.523	1.554	10.256
Total	820.900	876.181	939.067	979.874	1,011.269	1,066.753	1,099.228	6,793.272

The “Operational” line includes preparatory visit grants and evaluations. The costs of operating support for National Agency no longer appears here, but has been incorporated as an overhead of 4.5% in the decentralised parts of the Comenius, Erasmus, Leonardo da Vinci and Grundtvig budgets.

6.1.2. *Technical and administrative assistance, support expenditure and IT expenditure (commitment appropriations)*

Commitments (cash prices)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Total
1) Technical and administrative assistance								
a) Executive Agency	15.272	15.577	15.889	16.207	16.531	16.862	17.198	113.536
b) Other TAA:	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
- intra muros:								
- extra muros:	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
Symmetry	2.706	2.760	2.815	2.872	2.929	2.988	3.047	20.117
Audits	0.750	0.765	0.780	0.796	0.812	0.828	0.845	5.576
Other informatics assistance	0.350	0.357	0.364	0.371	0.379	0.386	0.394	2.602
Experts – project evaluations	1.050	1.071	1.092	1.114	1.137	1.159	1.182	7.806
Subtotal 1	20.128	20.531	20.941	21.360	21.787	22.223	22.667	149.637
2) Support expenditure								
a) Studies	0.700	0.714	0.728	0.743	0.758	0.773	0.788	5.204
b) Meetings of experts	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
c) Information and publications	2.244	2.289	2.335	2.381	2.429	2.478	2.527	16.683
d) Other	0.700	0.713	0.728	0.743	0.758	0.772	0.790	5.204
Subtotal 2	3.644	3.716	3.791	3.867	3.945	4.023	4.105	27.091
TOTAL	23.772	24.247	24.732	25.227	25.732	26.246	26.772	176.728

6.2. Calculation of costs by measure envisaged in Part B (over the entire programming period)

Commitments (cash prices)

Breakdown	Type of outputs (projects, files)	Number of outputs (2007-2013)	Average unit cost EUR	Total cost (2007-2013) EUR million
<u>Comenius</u>				
In-service training for teachers	Individual mobility	72,000	1,733	124.800
Work-experience for future language teachers	Individual mobility	12,723	4,200	53.438
Upper secondary school pupil mobility	Individual mobility	5,265	2,300	12.110
Partnerships : School partnerships	Project + mobility	28,664	24,000	687.924
Partnerships: Comenius Regio	Project + mobility	442	24,000	10.609
Projects : Transfer of innovation	Project	229	260,397	59.631
Projects : Development of innovation	Project	51	249,098	12.704
Networks	Project	51	427,765	21.816
Accompanying measures projects	Project	64	88,250	5.648
School Twinning	Project	189	307,709	58.157
Total Comenius				1,046.837

Breakdown	Type of outputs (projects, files)	Number of outputs (2007-2013)	Average unit cost EUR	Total cost (2007-2013) EUR million
<u>Erasmus</u>				
Mobility: Standard student mobility	Individual mobility	1,424,885	1,433	2,041.860
Mobility: Special student mobility	Individual mobility			p.m.
Mobility: Student placements in undertakings	Individual mobility	144,088	2,832	408.056
Mobility: Short-term teacher mobility	Individual mobility	235,717	703	165.709
Mobility: Long-term teacher mobility	Individual mobility			p.m.
Mobility: Higher Education Teacher mobility to undertakings	Individual mobility			p.m.
Mobility: Other staff	Individual mobility	10,054	1,420	14.277
Mobility: Organisation of mobility (e.g. student services, language preparation)	Project	21,207	11,200	237.513
Mobility: Intensive language courses	Project + mobility	3,538	3,710	13.125
Mobility: Intensive programmes	Project + mobility	1,794	34,850	62.514
Projects : Transfer of innovation	Project	197	134,843	26.564
Projects : Development of innovation	Project	48	129,604	6.221
Multilateral projects: Virtual campuses	Project	69	468,507	32.327
Networks	Project	158	376,867	59.545
Accompanying measures Projects	Project	106	107,764	11.423
Bologna promotion: national teams	Project	203	42,552	8.638
Bologna projects and promotion	Project	70	371,514	26.006
Total Erasmus				3,113.778

Breakdown	Type of outputs (projects, files)	Number of outputs (2007-2013)	Average unit cost EUR	Total cost (2007-2013) EUR million
<u>Leonardo da Vinci</u>				
Mobility of young people in initial VT	Individual mobility	327,030	1,530	500.356
Mobility of young workers & recent graduates	Individual mobility	131,419	3,150	413.971
Mobility: Trainers	Individual mobility	88,920	1,370	121.820
Partnerships	Project + mobility	2,739	47,590	130.329
Projects : Transfer of innovation	Project	1,295	345,492	446.988
Projects : Development of innovation	Project	130	371,508	48.296
Networks	Project	110	269,255	29.618
Accompanying measures	Project	50	176,100	8.805
Specific calls for proposals related to policy priorities	Project	105	235,886	24.768
Total Leonardo da Vinci				1,724.951

Breakdown	Type of outputs (projects, files)	Number of outputs (2007-2013)	Average unit cost EUR	Total cost (2007-2013) EUR million
<u>Grundtvig</u>				
Mobility: Staff training mobility	Individual mobility	10,830	1,523	16.489
Mobility: Grundtvig assistantships	Individual mobility	4,400	3,423	15.062
Mobility: Adult learner mobility	Individual mobility	25,800	1,139	29.394
Partnerships	Project + mobility	3,248	47,590	154.580
Projects : Transfer of innovation	Project	400	234,850	93.940
Projects : Development of innovation	Project	100	222,010	22.201
Networks	Project	100	224,910	22.491
Accompanying measures	Project	40	96,675	3.867
Total Grundtvig				358.024

Breakdown	Type of outputs (projects, files)	Number of outputs (2007-2013)	Average unit cost EUR	Total cost (2007-2013) EUR million
<u>Transversal programme</u>				
<u>Transversal programme: KA1 : Policy Development</u>				
ARION study visits	Individual mobility	17,251	1,279	22.065
Cedefop study visits	Individual mobility			p.m.
Experimental projects	Project			p.m.
Innovation projects	Project			p.m.
Fora	Project			p.m.
Eurydice	Project	203	144,731	29.380

NARICS	Project	77	21,544	1.659
Statistics and indicators: Administrative Agreement with the JRC ISPRA (CRELL)	Project	7	1,307,693	9.154
Development of statistics and indicators	Project	130	95,938	12.472
Studies and comparative research (ex Socrates Action 6 projects)	Project	60	248,883	14.933
Studies (Ex-B3-1000)	Project	90	110,922	9.983
Presidency conferences + DGs	Project	90	157,000	14.130
Support to policy developments (ET2010; EQF, QA, Guidance projects + networks; etc)	Project	440	56,691	24.944
Ploteus	Project	196	8,413	1.649
Euroguidance	Project	196	84,128	16.489
Europass	Project	196	84,128	16.489
Total Key Activity 1: Policy Development				173.347
<u>Transversal programme: KA2 : Languages</u>				
New language materials	Project	155	339,135	52.566
Online courses	Project			p.m.
Training tools for language teachers	Project			p.m.
Web portal	Project			p.m.
Networks	Project	76	264,066	20.069
Awareness raising	Project	92	280,598	25.815
Competence tests (Language indicator)	Project	4	2,680,750	10.723
Conferences	Project			p.m.
European language label	Project	203	10,345	2.100
Total Key Activity 2 : Languages				111.273
<u>Transversal programme: KA3 : ICT</u>				
Multilateral projects	Project	210	222,252	46.673
Digital literacy	Project	47	212,191	9.973
Networks	Project			p.m.
ICT development monitoring	Project	27	276,852	7.475
Total Key Activity 3 : ICT				64.121
<u>Transversal programme: KA4 : Dissemination</u>				
National projects	Project			p.m.
Multilateral projects	Project	189	109,975	20.785
Studies	Project			p.m.
Total Key Activity 4 : Dissemination				20.785
Total Transversal programme				369.526

Breakdown	Type of outputs (projects, files)	Number of outputs (2007-2013)	Average unit cost EUR	Total cost (2007-2013) EUR million
<u>Jean Monnet programme: Jean Monnet Action</u>				
<u>Key Activity 1: Jean Monnet Action</u>				
Jean Monnet Chairs, Centres of Excellence and Modules	Project	842	27,038	22.766
Associations of Professors and Researchers	Project	21	15,667	0.329
Young researchers	Project			p.m.
Information and research activities	Project	245	30,453	7.461
Total Jean Monnet Action				30.556
<u>Key Activity 2: Multilateral projects</u>				
Transnational research groups	Project	21	55,186	1.159
Total Multilateral projects				1.159
<u>Key Activity 3: Operating Grants</u>				
College of Europe, Bruges & Natolin	Operating Grant	7	4,804,429	33.631
European University Institute, Florence	Operating Grant	7	8,300,429	58.103
Academy of European Law, Trier	Operating Grant	7	1,747,286	12.231
Institute of Public Administration, Maastricht	Operating Grant	7	927,286	6.491
Special Needs Agency, Middelfart	Operating Grant	7	845,000	5.915
Grants to other institutions	Operating Grant	35	458,171	16.036
Other associations	Operating Grant	56	103,179	5.778
Total Operating Grants				138.185
Total Jean Monnet programme				169.900
Programme-related operational				10.256
TOTAL COST LLL PROGRAMME				6,793.272

7. IMPACT ON STAFF AND ADMINISTRATIVE EXPENDITURE

7.1. Impact on human resources

Types of post		Staff to be assigned to management of the action using existing and/or additional resources		Total	Description of tasks deriving from the action
		Number of permanent posts	Number of temporary posts		
Officials or temporary staff	A	82.0	0	82.0	<i>Programme implementation</i>
	B	33.5	0	33.5	
	C	59.0	0	59.0	
Other human resources DNE/AUX			AUX A 2.0	2.0	<i>Programme implementation</i>
			AUX B 16.0	16.0	
			AUX C 9.0	9.0	
			DNE 16.0	16.0	
Total		174.5	43.0	217.5	

The planned staff resources are compatible with the preliminary draft budget 2007.

7.2. Overall financial impact of human resources – 2005 prices

Type of human resources	Amount (€ million)	Method of calculation
Officials	18.846	€108,000 * 174.5 officials
Temporary staff	0.000	N/A
Other human resources	0.216	€108,000 * 2.0 A officials
(specify budget line)	1.728	€108,000 * 16.0 B officials
	0.972	€108,000 * 9.0 C officials
	0.720	€45,000 * 16.0 DNEs
Total	22.482	

The amounts are total expenditure for twelve months.

7.3. Other administrative expenditure deriving from the action – 2005 prices

Budget line (number and heading)	Amount € million	Method of calculation
Overall allocation (Title A7)		

A0701 – Missions	1.000	1,230 missions of up to 2 days at €650 + 200 missions of 1 week at €1,000
A07030 – Meetings	1.000	€1,160 per participant (€860 travel + €150 per diem * 2 days) = 860 participants
A07031 – Compulsory committees ¹	1.000	€860 per participant = 1,160 participants
A07032 – Non-compulsory committees	0	
A07040 – Conferences	0.500	
A0705 – Studies and consultations	0	
Other expenditure (specify)	0	
Information systems (A-5001/A-4300)		
Other expenditure - Part A (specify)		
Total	3.500	

The amounts are total expenditure for twelve months.

I.	Annual total (7.2 + 7.3)	€ 25.982
II.	Duration of action	7 years
III.	Total cost of action (I x II)	€ 181.874

The needs for human and administrative resources shall be covered within the allocation granted to the managing DG in the framework of the annual allocation procedure.

8. FOLLOW-UP AND EVALUATION

See initial proposal.

9. ANTI-FRAUD MEASURES

See initial proposal.